

RAMAZAN'DA Türkiye Diyanet Vakfı

19. Kitap ve Kültür Fuarı

İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM)

**29 MAYIS HASTANESİ
Bir İlke İmza Attı**

PANEL

Modernleşme Sürecinde Türk Kadını

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

HABER BÜLTENİ
Kasım - Aralık 2000
SAYI : 69

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı Adına
Recep YILDIRIM
Genel Müdür Vekili

Yayın Koordinatörü

A.İhsan SARIMERT
Genel Müdür Yardımcısı

Yazı İşleri Müdürü

Yusuf ERDOĞDU
Basın - Yayın ve Halkla İlişkiler
Müdürü

Yayına Hazırlayan

Mehmet Şükrü EROĞLU
Yüksel SEZGİN

Grafik & Tasarım

Hasan ÇALIŞKAN

Dağıtım Sorumlusu

Fehmi YILMAZ

Adres

Dr. Mediha Eldem Sokak No: 72/B
06640 Kocatepe - Ankara
Tel: (0312) 417 12 35 • Fax : 417 12 45

İnternet Adresi

www.diyagnetvakfi.org.tr

E-Posta

tdv@diyagnetvakfi.org.tr

Baskı

TÜRKİYE DİYANET VAKFI
YAYIN MATBAACILIK ve TİC. İŞL.

MİTHATPAŞA CAD. 62/B • KIZILAY / ANKARA
TEL : (0312) 425 27 75 • Fax : 417 00 09

Renk Ayrımı

Çağdaş - 230 65 59 -229 52 54 - Ankara

İçindekiler

Başyazı	1
19. Kitap ve Kültür Fuarı	2
Türkiye Diyanet Vakfı İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ (İSAM)	6
Türkiye Diyanet Vakfı 29 MAYIS HASTANESİ Bir İlke İmza Attı	10
Kore Savaşının 50. Yılında KORE GAZİLERİ	12
Rahmet ve Bereket Ayı RAMAZAN	15
Ramazanda TÜRKİYE DİYANET VAKFI	16
Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları'nca Düzenlenen PANEL- MODERNLEŞME SÜRECİNDE TÜRK KADINI	17
Öğretmenler Gününüz Kutlu Olsun	23
ÖNEMLİ ŞAHSİYETLER İbrahim Hakkı Erzurumî	24
ATAMALAR	28
ŞUBE FAALİYETLERİ	30
MAKALE - Mehmet Erdoğan Yahya Kemal'e Rahmet	32

Başyazı

Recep Yıldırım • Genel Müdür Vekili

Bereketli bir ayın ardından 2001 Yılına giriyoruz. Hepimizin malumu; insanoğlu her yeni olayı daha iyiye, daha güzele, daha doğruya ulaşmak için vesile eder. İnsanda fitraten var olan bu güzel duygu, bazı insanlarda güzelliğinden fazlaca uzaklaştığından tezahür etmeyebilir. Ancak inanan insanlar bu duyguların uzağında olamazlar ve daima kendilerini iyiye, güzele doğruya motive ederler. Bu “*iki günü birbirine eşit olan ziyandadır*” buyruğunun da bir gereğidir.

İnanan insanın her hareketi ölçülüdür, bilinçlidir. O yaptığı her işte Allah'a karşı olan sorumluluklarını ve insanlığa karşı vazifelerini göz önünde bulundurur. Onun için inanan insanın fiilleri insanoğlunun huzur ve mutluluğuna yöneliktir. İnanan insan her şeyden önce güven duyulan ve güvenen insandır. O bilir ki, birbirine inanmayan ve güvenmeyen insanlar birlikteliklerini muhafaza edemezler. İnsanımızı birbirinden koparmak için, zaman zaman ortaya “bu devirde babana bile güvenmeyeceksin” diye sözler atarlar. Ama inanan insan bilir ki, babaya bile güvenilmeyen bir toplumda yaşamak Cehennemden daha iyi değildir.

İşte inanan insanın bu ve benzeri güzel duygularını her zamankinden daha çok harekete geçiren ve insanı yaratılanların en şerefli olma noktasına bir adım daha yaklaştıran mübarek gün ve ayların bereketiyle 2001 yılına giriyoruz. Bu bizim için yeni bir yıla güzel bir başlangıçtır. Yine hepimiz biliriz ki, insanlar güzele meylettikçe güzelleşirler; çirkinde meylettikçe de insanlıklarından uzaklaşırlar.

Değerli okuyucular, geride bıraktığımız Aralık ayını hep birlikte dolu dolu yaşadık. Bu ayda evveli rahmet ortası mağfiret ve sonu da günahlardan kurtuluş ayı olan Ramazan'ı; toplumlarda yardımlaşma, dayanışma ve paylaşmayı ön plana çıkaran ve insanın insanca yaşamasını hedefleyen vakıfların önemine işaret etmek için ihdas edilen

Vakıf Haftası'nı idrak ettik ve bütün bunların ardından **Ramazan Bayramı** münasebetiyle bütün millet kucaklaştık.

İşte şimdi insanlarda yardımlaşma duygusunun arttığı, toplumlarda baş gösteren kötü alışkanlıkların azaldığı Ramazan ayını hep birlikte Müslüman-Türk milletine yaraşır şekilde idrak ederek, bayram yapmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Ramazan ayında gerek fert bazında, gerekse kurum bazında bir çok yardım kampanyaları düzenlendi, fakir ve yardıma muhtaç vatandaşlarımızın ihtiyaçları giderilmeye çalışıldı. Köklü bir geleceğe sahip olan Türkiye Diyanet Vakfı da hem **Ramazan**, hem de **Vakıf Haftası** münasebetiyle yardım faaliyetlerine daha da hız verdi.

Bu güzel günler vasıtasıyla yapmış olduğumuz hizmetlerin namütenahisi de sanırım, 19 yıldan bu yana açtığımız **Kitap ve Kültür Fuarı** idi. Çünkü saydığımız her güzel şeyin ardında kitap vardır. O yüzden dinimizde alimin uykusunu, cahilin ibadetinden evlâ sayılmıştır. Okumak, ilim yapmak teşvik edilmiş; kitapsızlık karanlık olarak nitelenmiştir.

Yeni yılda da yine heyecanla hizmetlerimize devam etmeye çalışacağız. Türkiye Diyanet Vakfı olarak toplumumuzda huzur, kardeşlik ve hoşgörü duygularının pekişmesi için sosyal, kültürel ve eğitim alanındaki faaliyetlerimizi artırarak devam ettireceğiz.

Günlerinizin Ramazan ve bayram mutluluğu içinde geçmesi en büyük dileğimdir.

Saygılarımla

19. Kitap ve Kültür Fuarı

Türkiye Diyanet Vakfı'nın bir kuruluşu olan Vakıf Fuarcılık Ltd.Şti. tarafından düzenlenen 19. Kitap ve Kültür Fuarı Ankara Kocatepe Camii avlusunda düzenlenen bir törenle açıldı.

Açılış törenine Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı **Muhsin Yazıcıoğlu**, Fazilet Partisi Milletvekili **Rıza Ulucak**, Diyanet İşleri Başkan yardımcılarını, yayıncılar ve kalabalık bir topluluk katıldı.

Türk toplumuna okuma alışkanlığı kazandırmak ve eğitim seviyesi yüksek nesiller yetiştirmek hepimizin idealidir. İnsana yapılan yatırımın en karlı yatırım olduğunu bilmemize rağmen ona yeteri derecede yatırım yaptığımız söylenemez. Kitaba yatırım yapmak, insana

na yatırım yapmaktır. Kitaba yapılan yatırım toplum ve fert hayatı bakımından son derece önemli ve kalıcı bir kültür hizmetidir.

Bu amacı ön planda tutan Türkiye Diyanet Vakfı, ülkemiz genelinde açmış olduğu 16 yayınevi ile yayıncılık alanında büyük bir özveriyle hizmet vermeye çalışmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı, Ramazan aylarında gelenek haline getirdiği kitap ve kültür fuarlarında, kitapla okuyucuyu buluşturarak ilim, kültür ve medeniyet hayatımıza katkıda bulunmaya çalışmaktadır.

Bu düşüncelerle Kitap ve Kültür Fuarı'nı bir gelenek haline getiren Türkiye Diyanet Vakfı, bu fuarın 19. sunu düzenlemenin de gururu-

na taşımaktadır.

Ramazan ayının atmosferine uygun faaliyetler icra eden Türkiye Diyanet Vakfı'nın gerek Ankara'da ve gerekse İstanbul'da açtığı kitap ve kültür fuarına vatandaşlarımızın ve yayıncılarımızın gösterdiği yoğun ilgi, sevindiricidir. Bu aynı zamanda vatandaşlarımızın kitaba doğru yöneliş içinde olduğunun da göstergesidir.

Ankara Kocatepe Camii avlusunda 95 kuruluşun iştirakiyle oluşturulan 19. Kitap ve Kültür Fuarı'nın açılışı 01 Aralık 2000 Cuma günü gerçekleştirildi.

Açılış münasebetiyle Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu bir konuşma yaptı.

Muhsin Yazıcıoğlu

Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı

19. Kitap ve Kültür Fuarı'nın açılışı münasebetiyle bir konuşma yapan Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, fuarda bulunmaktan dolayı büyük bir haz duyduğunu ifade ederek, Türk-İslam medeniyetinin bir kitap ve vakıf medeniyeti olduğunu söyledi.

İslamın dünya ve ahiret anlayışını ifade eden Kur'an-ı Kerim'in ilk emri'nin "oku" olduğunu belirten Muhsin Yazıcıoğlu, "Okumak medeniyettir, okumak cehaletten kurtulmaktır, okumak kendini geliştirmek, geçmişi kavramak geleceğe projektör tutan ilim adamlarının fikir adamlarının belki de binlerce kitaplardan ve hayat anlayışlarından, tecrübesinden süzülerek gelen fikirlerini, görüşlerini kavramaktır. Bir düşünür diyor ki, uzun ömürlü olmak isteyenler kendilerinden evvel yaşamış insanların hayat hikayelerini okusunlar. Bir insanın ömrü elbette sınırlıdır. Bizim bir ömür içerisinde sığdıramayacağımız bilgileri, tecrübeleri, hatıraları biz küçük bir kitabın içerisinde, belki de bir gecede okur ve adeta geçmişte gezinir, geleceğe yelken açabiliriz. Binlerce yıl önceki tarihin içinden süzülerek gelen tecrübeleri, fikirleri, görüşleri, inançları, değer yargılarını bir kitap içerisinde toparlayabilir; onu beynimize aktarır ve bu Allah'ın bize vermiş olduğu bilgisayarda programlayabiliriz." dedi.

Günümüzde görsel medyanın öne çıkması sebebiyle, kitaba olan rağbetin azaldığını ve yeni bir medeniyet oluşturulmaya çalışıldığını belirten Yazıcıoğlu, "Bugün insanımızı yozlaştıran, görsel medyanın karşısında uyuşturan, televole programlarıyla yeni bir medeniyet oluşturmaya çalışan yoz kültür karşısında herşeye rağmen yine bizim sığınağımız kitaplardır. Okumayı

A MERKEZİ ÜRK DİL KUI

Bugün insanımızı yozlaştıran, görsel medyanın karşısında uyuşturan, televole programlarıyla yeni bir medeniyet oluşturmaya çalışan yoz kültür karşısında herşeye rağmen yine bizim sığınağımız kitaplardır.

sevdirmek, okumaya yönlendirmek, okuyan bir gençlik oluşturmak, bir elinde Kur'an-ı, bir elinde

bilgisayarı ile geleceğimizi güvenebileceğimiz bir gençlik yetiştirmek hepimizin hedefi olmalıdır." dedi.

Yaşadığımız çağın ve önümüzdeki çağın bilgi çağı olduğunu, bilginin iletişim araçlarıyla süratle yayıldığını ve bilgisayarların hemen hemen herşeyin önüne geçtiğini vurgulayan Muhsin Yazıcıoğlu, buna rağmen kitabın yerini hiçbirşeyin dolduramayacağını, kitap fiyatlarının da halkın alabileceği seviyeye indirilmesi gerektiğini belirterek, "Önümüzdeki dönem bilgi çağıdır. Bilginin en süratli bir şekilde çoğaldığı ve bilginin iletişim araçlarıyla süratle insanlara aktarıldığı bir döneme giriyoruz. Bilgisayar her şeyin önüne geçiyor ama her şeye rağmen iletişim ne kadar hızlansa da bilgisayar hayatımıza ne kadar yön verse de kitapların yerini hiçbir şey almaz. O sebeple bugün memurlarımızın sokaklarda adete devletten merhamet dilenme noktasına düştüğü, yoksullaşmanın fukaralaşmanın genişlediği, Dünya Bankası'nın verilerine göre 1.700.000 insanın aç yaşadığı, 23 milyonunun açlık sınırında olduğu ülkemizde, kitap almanın da çok zorlaştığını söylemeye gerek yoktur. Dolayısıyla devletin kitaba yatırım yapması, kitabı ucuzlatması için mutlaka sübvans etmesi, kolaylaştırması ve ucuzlatması gerekiyor. Bu fuar, kitaba ulaşamayan ama arzu edip almak isteyen insanlarımıza en ucuz şekilde kitap temin etme imkanını vermesi açısından, yayıncıyla okuyucuyu, yazarla okuyucuyu bir araya getiren bir değerli hizmeti yapmaktadır. Bu itibarla fuar organizatörlerine ve bu organizasyonlara katılan yayıncılara şükranlarımızı ifade ediyor, kalemiyle yazan, düşünen ve düşüncenin sınırlandırıldığı bir dönemde her şeye rağmen fikir üreten ve bu fikirlerini yazıya döken, kitaplaştıran yazarlarımıza minnetlerimi, şükranlarımı sunuyorum, başarılar diliyorum." dedi.

Rıdvan Çakır

Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı

Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Rıdvan Çakır 19. Kitap ve Kültür Fuarı'nın açılışı münasebetiyle yaptığı konuşmada İslamın ilk emrinin okumak olduğunu belirterek, okuyarak bilgilenmenin, okuyarak kültür seviyesini, medeniyet seviyesini, medeniyet anlayışını, insanlık anlayışını daha yükseklerle çıkarma noktasında bu fuarı bir araç olarak gördüğünü, kitap ve kültür fuarında buluşmuş olmaktan büyük bir mutluluk duyduğunu ifade etti.

İslamın insanı merkez olarak kabul ettiğini ve İslamın gayesinin insanı hem bu dünyada hem de öbür dünyada mutlu kılmayı hedeflediğini ifade eden Rıdvan Çakır, "Şüphesiz mensubu bulunmakla şeref duyduğumuz dini mübini İslam, merkez olarak insanı koymuştur. İslamın gayesi insandır. İnsanı olgunlaştırmak, insanı olgun hale getirmek ve insanı yetiştirmek, insan hafızasını en düzeye yükseltmektir ve insana hizmettir. Bu hizmet İslam dini açısından insanın bu dünya mutluluğunu hedeflediği gibi, bu hayattan sonraki alemdeki mutluluğunu da hedefler. Yani dini mübini İslamın insan üzerindeki hedefi, Dareyn saadetidir. Bunun yolunun da dini mübini İslamın ana kaynağı olan Kur'an-ı Kerim ve bu Kur'an-ı Kerim'i insanlara anlatan Hz. Peygamber (SAV)'in sözleri; bu sözlerle baktığımızda görürüz ki insanın olgunlaşması, cemiyetlerin gelişmesi ve İslam toplumunun Müslüman olan toplulukların daha ileriye, daha üst seviyeye, o meşhur deyimle "Musır Medeniyetler Seveyisi"nin önüne geçebilmesi için mutlaka ilme, okumaya ve bu ilmin ve okumanın kaynağını teşkil ettiği kitaba da büyük değer verdiği görülür." dedi.

MERKEZİ RK DİL KURU

İslamın kitaba, okumaya ve ilme büyük önem verdiğini ve bu anlayışın milletimizin geçmişinde görüldüğünü ifade eden Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Rıdvan Çakır, "İslamın bu anlayışı bizim tarihimize görülür, milletimizin geçmişinde ve milletimizin ilim ve irfana verdiği değerde görülür. Bunun bir numunesi olarak Ramazan gibi bir ayda 19 seneden beri Türkiye Diyanet Vakfımız insanları kitaplarla bir araya getirmek, kitaplarla

insanı yüzyüze getirmek ve insanı bilginin içinde bulundurmak amacıyla bu fuarı düzenlemektedir." dedi.

Rıdvan Çakır konuşmasının sonunda 19. Kitap ve Kültür Fuarı'nın hayırlı olması temennisinde bulunarak, fuara iştirak eden kuruluşlara başarılar diledi.

Halit Güler

Türkiye Diyanet Vakfı
Mütevelli Heyeti II. Başkanı

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından 19.su düzenlenen Kitap ve Kültür Fuarı'nı açmaktan dolayı mutlu olduğunu belirterek konuşmasına başlayan Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti II. Başkanı Halit Güler "Kocatepe Camii'nin manevi ikliminde kitapla şenlenen, oruçla yücelen Ramazan-ı Şerifini tebrik ederim. Allah'ın, bu mübarek ayı okuyan ve düşünen insanların çoğalmasına vesile kılmasını niyaz ederim." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın kitap fuarlarını düzenlemekteki ana gayesinin para kazanmaktan öte, insanlarımızı okuma alışkanlığı kazandırmak ve eğitim seviyesi yüksek nesiller yetiştirmek için gayret sarfeden çabalara katkıda bulun-

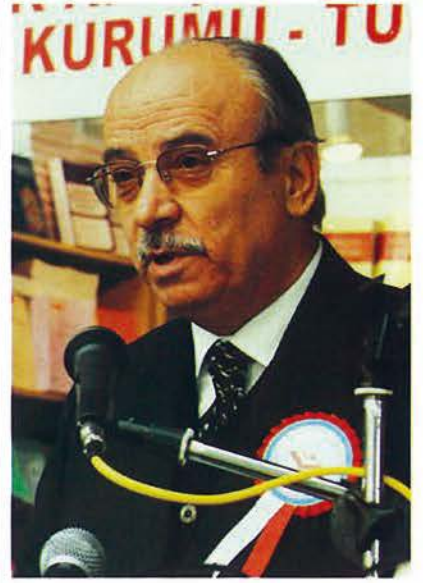

mak olduğunu belirten Halit Güler, "İnsana yapılan yatırımların yanında, hatta önünde kitaba yatırım yapmak lüzumlu ve önemlidir. Çünkü kitaba yatırım yapmak, insana yatırım yapmak demektir. Kitaba yapılan yatırım toplum ve fert hayatı bakımından son derece önemli ve kalıcı bir kültür hizmetidir. Bu amacı ön planda tutan Vakfımız, neşrettiği kitaplarla, ül-

kemiz genelinde açmış olduğu yayınları ile kültürümüze büyük büyük bir özveriyle hizmet vermeye çalışmaktadır." dedi.

İslam dininin okumaya büyük önem verdiğini ve İslamın ilk emrinin "Oku" olduğunu vurgulayan Halit Güler, "Oruç ibadetinin farz kılındığı, bu aydan daha hayırlı olan Kadir gecesinin varlığında gizlendiği Ramazan ayında inzal buyrulmuş Kur'an-ı Kerim söze "Oku" emri ile başlamaktadır. Kur'an-ı Kerimin ilk nazil olan ayetleri ilmi, kitabı, kalemi, yazmayı ve öğrenmeyi yan yana getirmekte ve zikretmektedir. Meseleyi böyle anlayan mü'min gönüllerin oruç tuttuğu, teravih namazı kıldığı gibi, camilere koştuğu gibi ilme yönelmesi ve kitaba koşması da gerekir. Meseleyi bu ölçülerle değerlendiren Vakfımız kitapla okuyucuyu buluşturmak amacıyla bu fuarı düzenlemiştir ve hizmetinize sunmuştur. Umulur ki maksat hasıl olur." dedi.

Bu yıl Ankara'da 1-24 Aralık, İstanbul'da 2-24 Aralık tarihleri arasında düzenlenen kitap ve kültür fuarına Ankara'da 95, İstanbul'da 105 kuruluş iştirak etti. Her gün 10.00 - 22.00 saatleri arası açık olan fuarda, okuyuculara % 20 ile 40 arasında değişen oranlarda indirimli satışlar yapıldı.

Fuarın açılışını Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu yaptı.

Türkiye Diyanet Vakfı

İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM)

İslâm Araştırmaları Merkezi Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti'ne bağlı olarak ilmî araştırmalar yapmak, özellikle İslâmî ilimler ve şarkiyat alanlarında çalışmalarını yoğunlaştırarak, telif, tercüme ve tahkik eserleri hazırlamak, bunları yayımlamak, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi'ni yayına hazırlamak için gerekli çalışmaları yürütmek, konferans, seminer ve benzeri ilmî toplantılar düzenlemek, düzenlenmiş bu programlara temsilciler göndermek, araştırmacı yetiştirmek, bu maksatla gerekli programları hazırlayıp uygulamak, araştırma ve dokümantasyon ünitesi kurmak, ilmî-dinî konularda kamuoyunu aydınlatacak görüşler hazırlamak, bunları yayımlamak üzere kurulmuştur.

Başkanlığını Doç.Dr. Ş.Tufan Buzpınar, Genel Sekreterliğini Süleyman Necati Akçeşme'nin yaptığı İslâm Araştırmaları Merkezi'nde halen 17 araştırmacı, 8 araştırma uzmanı, 1 mütercim, 75 idarî ve teknik personel ve 7 de yurtiçi ve yurtdışı bursiyerle birlikte toplam 109 personel istihdam edilmektedir.

İSAM Tarafından Gerçekleştirilen Bazı Faaliyetler

İslâm Ansiklopedisi Çalışmaları

1983 yılında hazırlık çalışmalarına başlanan ve 1988 yılının Kasım ayından itibaren yayımlanmakta olan İslâm Ansiklopedisi'nin 21. (İbnü'l-Cezzâr - İhvân-ı Müslimîn) cildi neşredilmiş, 22. cildin baskı işlemleri devam etmektedir.

Ansiklopedi telif bir eser olup madde dizisi tamamen orijinaldir. İlgili ilim heyetleri tarafından yaklaşık 500 temel kaynak taranarak tesbit edilen madde başlığı sayısı 18.000 civarında olup, atıflarıyla birlikte bu sayı 22.000'i aşmaktadır. Yaklaşık 1500 ilim adamının koordinasyonu ile hazırlanan, 1400 yıllık İslâm tarihinin en büyük kültür projesi olan bu çalışma oryantalistlerin hazırladığı mevcut İslâm Ansiklopedisi'nden daha

kapsamlı ve yeni bilgilere sahip bir kaynaktır.

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi'nin neşrinden önce ülkemizde İslâm ilimleri, tarihi, kültürü, coğrafyası, medeniyeti gibi sahalarda ticari yaklaşımdan uzak, tamamen ilmî kaygılarla ve hassasiyetlerle hazırlanmış, köklü, kapsamlı, kuşatıcı, ciddi ve objektif bir ansiklopedi ortaya konulamamıştır.

Mevcut piyasadaki İslâm Ansiklopedisi Batılı şarkiyatçılar tarafından hazırlanan ve ilk baskısı Hollanda'nın Leiden kentinde E.J. Brill isimli yayınevi tarafından 1913-1936 tarihleri arasında neşredilmiş bulunan The Encyclopedia Of İslâm'ın tercümesine dayanmaktadır. Tabii bu durum, eserin orijinalindeki birçok eksiğin, mühim hataların Türkçe neşrinde de devam etmesine sebep olmuş ve içindeki bilgiler de eskimiştir.

Bu durum, ülkemizde ilmi ilkesinden hareketle, kendi ilim adamlarımızın göz nuru olabilecek bir ansiklopedinin hazırlanmasını ka-

çınılmaz hâle getirmiştir.

Türkiye Diyanet Vakfı, milletimizin doğru bilgi edinme ihtiyaçlarına cevap verecek ve sosyal ilimlerde araştırma yapmak isteyenlere kaynak olacak ciddi, kapsamlı ve kuşatıcı bir ansiklopediye ihtiyaç olduğunu tesbit ettikten sonra, böyle bir eseri hazırlamak için, 1988 yılında İstanbul'da Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi isimli bir müessese kurmuştur.

Bu amaçla, İslâmî ilimler, Türk ve İslâm ülkelerinin tarihi, coğrafyası, kültürü, medeniyeti, edebiyatı, sanatı vb. gibi sahalarda ayrı ayrı ilim heyetleri teşkil edilmiştir. Çeşitli fakültelerde öğretim elemanı olarak görev yapan ve sahasında otorite kabul edilen ilim adamlarından oluşturulan bu heyetlerin çalışmalarıyla ansiklopedimizde yer alacak atıflarla beraber 22.000'i aşan, tamamen orijinal bir madde listesi tesbit edilmiştir.

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi içinde yer alan maddeler tamamen konunun uzmanlarına yazdırılmaktadır. Bir konuyu en

iyi bilen, o konu üzerinde ihtisaslaşmış kim varsa onlar bulunmaya çalışılmakta ve madde, o kişiye sipariş edilerek yazdırılmaktadır.

Bu çerçevede, sahasında otorite yerli ve yabancı yazarlar Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi için madde yazmış veya yazmaktadır. Yazarlar konusunda akademik kariyere sahip kimseler olup, çoğu ülkemizde yahut yurtdışında, çeşitli üniversitelerde öğretim üyeliği yapmakta olan ilim adamlarıdır.

Her maddenin sonunda o maddeyi yazan kişinin adı yer almakta, maddede yer verilen bilgilerin hangi kaynaklardan ve belgelerden yararlanılarak yazıldığı yine her madde sonunda yer alan bibliyografya kısmında belirtilmektedir.

Gerek maddelerin hazırlanması konusunda usul, gerekse yerli ve yabancı basında ansiklopedimizle ilgili olarak çıkan olumlu değerlendirmelere dayanarak, ansiklopedimizin arzu edilen ilmî muhteva ve seviyeye ulaşmış olduğunu düşünüyoruz.

Halen 21. cildi çıkmış bulunan ve tamamlandığında (yaklaşık 35 cilt) milletimizin inanç, kültür ve medeniyet envanteri olacak bu eser, şu haliyle dahi yerli ve yabancı ilim otoritelerinin takdirlerini kazanmış ve pek çok ilmî platformda referans olarak kullanılmıştır.

Akademik Düzeyde Araştırmacı Yetiştirmek

İslâm Araştırmaları Merkezi, yurtiçinde ve yurtdışında araştırmacı yetiştirmeyi ve ilmî araştırmalar yaptırmayı plânlayıp uygulamaya koymuş, bu amaçla bugüne kadar değişik alanlar için pek çok eleman seçilmiş, bunlardan 30'u doktoralarını tamamlayıp merkezimizde (bazıları muhtelif üniversitelerde) araştırmacı olarak çalışmalarına devam etmektedir. Halen doktora düzeyinde 7 bursiyer Türkiye'nin yanı sıra İngiltere, Ameri-

ka, Fransa gibi batı ülkelerinde öğrenimlerini sürdürmektedirler. Ayrıca Azerbaycan uyruklu 12 öğrenciye de yüksek lisans ve doktora bursu verilmektedir.

Sempozyum Çalışmaları

İslam Araştırmaları Merkezi, zaman zaman kamuoyunun gündemini meşgul eden güncel konularda sempozyumlar düzenleyerek, meseleleri ele almakta ve alternatif çözümler üretmektedir. Gerçekleştirdiği sempozyumlarda sunulan tebliğleri ve yapılan müzakereleri de bir kitap olarak bastırarak kamuoyunun bilgisine sunmaktadır. İSAM tarafından bugüne kadar yapılan sempozyumlar şunlardır:

I. Kutlu Doğum İlmî Toplantısı, 22-23 Nisan 1996

“İslam, Gelenek ve Yenileşme”

II. Kutlu Doğum İlmî Toplantısı, 10-11 Mayıs 1997

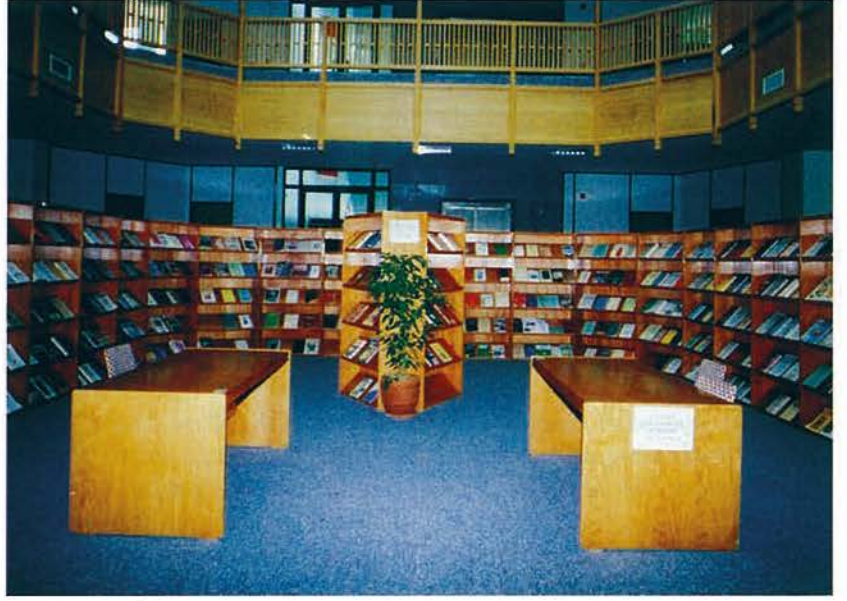
“İslam ve Modernleşme”

III. Kutlu Doğum İlmî Toplantısı, 9-10 Mayıs 1998

“Günümüz Dünyasında Müslüman Azınlıklar”

Kütüphane

Gerek Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi çalışmalarının, gerekse diğer araştırma ve yayın faaliyetlerinin süratli ve sıhhatli bir şekilde yürütülebilmesi için zengin ve modern usullerle çalışan bir kütüphaneye ihtiyaç duyulduğundan merkezimizde bir kütüphane ve dokümantasyon ünitesi kurulmuştur. Yurtiçi ve yurtdışından İslâm kültürü, tarih ve medeniyetiyle ilgili yayımlanan kitap ve süreli yayınlar düzenli olarak takip edilerek, araştırmacıların hizmetine sunulmaktadır. Aynı zamanda bu yayınlar ansiklopedi maddeleri için de taranarak gerekli doküman dosyaları hazırlanmaktadır.

Kitap ve Dergi Temini Çalışmaları

Şu anda İSAM'ın oldukça zengin ve modern bir kütüphanesi bulunmaktadır. Kütüphanede bulunan kitaplar, satınalma, mübadele, bağış gibi usullerle temin edilmekte olup, bu usullerden en çok işleyeni satınalmadır. Bununla birlikte bağış yoluyla elde edilen kitaplar da önemli bir yer tutmaktadır. Bu güne kadar bir kısmı bağış, bir kısmı da satınalmak suretiyle Prof.Dr. Nihat M.Çetin, Prof.Dr. Tahsin Yazıcı, Prof.Dr. Günay Tümer, Orhan Şaik Gökyay (bağış), Faruk Başaran, Ziyad Ebuzyiya, Prof.Dr. Nejat Göyünç (bağış), Hilmi Oflaz, Opr.Dr. Asım Taşer (Gazete koleksiyonu), Ragıp Akyavaş, Timurçin Tanarşlan ve Yavuz Argit (bağış)'ın özel kütüphaneleri ile İngiliz Şarkiyatçı Albert Houranı ve Hollandalı Şarkiyatçı Jacques Waardenburg'un özel kitap koleksiyonları İSAM'a kazandırılmıştır.

İSAM Kütüphanesi'ne çeşitli yollardan temin edilip hizmete sunulan kitapların sayısı Ekim 2000 itibariyle 124.916 cilttir. Yine aynı dönem itibariyle, 555'i sürekli takip edilen 2085 çeşit yerli-yabancı dergi bulunmaktadır.

Doküman Çalışmaları

Genel olarak, İslâm Ansiklopedisi'nde yer alacak maddelerle ilgili olarak, yaklaşık 31.832 cilt kitap ve 1751 değişik isimde derginin 37.455 sayısının taranmasıyla elde edilen dokümanlarla Ekim 2000 itibariyle 16.905 adet doküman dosyası oluşturulmuştur. Söz konusu dosyalar merkezimiz ilim heyeti üyelerinin yanı sıra kütüphanemizden yararlanan araştırmacıların da hizmetine açıktır. Bugüne kadar dosyalardan pek çok araştırmacı istifade etmiştir.

Okuyucu Hizmetleri

Çoğu yurtdışından temin edilen, kıymetli ve bir çok kütüphanede nüshası bulunmayan eserlere sahip İSAM Kütüphanesi ilim heyeti üyeleri dışında; lisansüstü araştırmacılara hafta içi hergün 09.00-21.00, Cumartesi günü 08.30-19.00 saatleri arasında hizmet vermektedir. Kitaplar dışarıya ödünç verilmemekte, ancak kütüphanede fotokopi hizmeti verilmektedir. Kütüphaneyi 2000 yılı ilk on ayında dışarıdan kullanan okuyucu sayısı 17.583 kişidir.

Tezler Veri Tabanı Proje Çalışmaları

İslâm Ansiklopedisi'nin hazırlık çalışmaları ile diğer araştırmalar esnasında çeşitli yazma eserlerin hangi kütüphanelerde bulunduğu konusundaki bilgi ihtiyacını gidermek amacıyla konu ile ilgili bir proje hazırlanmış ve başta İstanbul'daki kütüphaneler olmak üzere diğer şehirlerdeki kütüphanelerde bulunan yazma eserlere ilişkin bibliyografik bilgilerin bilgisayara yüklenmesi işine başlanmıştır. Bilgisayar ortamında 115 değişik kütüphaneye ait, Ekim 2000 itibariyle 237.000'i yazma eser künyesi dahil toplam 764.894 bibliyografik künye bulunmaktadır.

İstanbul Şer'iyye Sicilleri Arşivi'nin Mikrofilme Çekilmesi

İstanbul Müftülüğü bünyesindeki Şer'iyye Sicilleri Arşivi'nde bulunan 27 mahkemeye ait kadı sicilleri (9859 defter), Kazasker Ruznamçeleri (377 defter), Nakibüleşraf defterleri (33 defter) ve Kadı Mühürleri (13 defter) mikrofilme alınmıştır.

Toplam 149.934 ceket içerisinde 875.118 poz mikrofilmden oluşan bu koleksiyon, mikrofilmden fotokopi ve okuma makinaleri ile araştırmacıların kullanımına sunulmuştur.

Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürlüğü Yayınları

Yeni Gelen Dergiler ve İçindekiler

Merkezimiz kütüphanesine sürekli olarak gelmekte olan özellikle yabancı dillerdeki periyodiklerin "içindekiler" sayfalarını ihtiva eden 3 aylık bir süreli yayındır. İstanbul dışındaki ilim çevrelerine merkezimizdeki ilmî dergileri ve makalelerini duyurmak maksadıyla hazırlanmakta olup fotokopi yoluyla çoğaltılmaktadır. İlk sayısı Şubat 1994 tarihinde çıkarılan bu yayımın en son Ağustos 2000 tarihli 27. sayısı çıkarılmıştır.

Yeni Gelen Kitaplar

Merkezimiz Kütüphanesi için temin edilen kitapların özellikle İstanbul dışındaki araştırmacılara duyurulmasını sağlamak maksadıyla üç aylık dönemler halinde hazırlanmaktadır. İlk sayısı Aralık 1994 tarihinde çıkarılan bu yayımın en son Eylül 2000 tarihli 24. sayısı çıkarılmıştır.

Yayın Çalışmaları

* Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, Cilt 1-21 (Ab-ı Hayat - İhvan-ı Müslimin), 1988-2000

* İlmihal, I (XX+584 s.), II (XIV+568 s.), 1999

Süreli Yayınlar

* İslâm Araştırmaları Dergisi, Sayı 1, 1997, (266 s.)

* İslâm Araştırmaları Dergisi, Sayı 2, 1998, (293 s.)

* İslâm Araştırmaları Dergisi, Sayı 3, 1999, (310 s.)

Sempozyum Kitapları

* İslâm, Gelenek ve Yenileşme (22-23 Nisan 1996, İstanbul) 1996, (294 s.)

* İslâm ve Modernleşme (10-11 Mayıs 1997, İstanbul) 1997, (366 s.)

Neşirler

* Ahkâmü'l-Kur'âni'l-Kerim, Ebu Ca'fer et-Tahâvî (ö, 321/933), / (nşr. Sadettin Ünal), I-II. c.1, 1985, (552 s.); c.2, 1988, (572 s.)

* Ma'rifetu'l-kurrâ'il-kibâr ale't-tabakâti ve'l-a'sar, /Ebû Abdullah Muhammed b. Ahmed ez-Zehbî (ö.748/1348), (nşr. Tayyar Altıku-laç), 1995. 4. (46, 1920 s.)

Araştırma Serisi

* Pan-İslâmizm: (Osmanlı Devleti Hindistan Müslümanları ve İngiltere (1877-1924) / Azmi Özcan 1997. (8, 280 s.)

* Türkiye'de İslâm'ın Yeniden İnkişafı (1950-1960) / Şaban Sitembölükbaşı, 1995, (10, 206 s.)

* Endonezya'da İslâm ve Hollanda Sömürgeciliği / İsmail Hakkı Göksoy, 1995, (17, 298 s.)

* İslâm Hukuk Metodolojisinde Tahsis (Daraltıcı Yorum) / Ferhat Koca, 1996, (18, 431 s.)

* Kelâm'da Yenilik Arayışları (XIX. yüzyıl sonu-XX. yüzyıl başı) / M.Sait Özervarlı, 1998, (173 s.)

* Neden İslâm'ı Seçiyorlar; Müslüman Olan İngilizler Üzerine Psiko-Sosyolojik Bir inceleme / Ali Köse, 1997, (183. s.)

* Günümüz Aleviliği / İlyas Üzüm, 1997, /6, 210 s.)

* Sprache, Handlung und Norm (Dil, Davranış ve Hüküm) / Tahsin Görgün, 1998, (2, 332 s.)

* Die Politische Rolle der Azhar in der Sadat-Ara (1970-1981) (Sedat Döneminde (1970-1981) Ezher'in Siyasî Rolü) / Hilal Görgün, 1998, (252 s.)

Türkiye Diyanet Vakfı

29 Mayıs Hastanesi

Bir İlke İmza Attı

Op.Dr. İlyas Aydın Türken • Mesul Müdür

insana insanca bakmak, yardımına koşmak, sahip olduğu varlığından diğer insanları da yararlandırmak gibi yüce ve insani duygularla kurulmuş olan vakıflar, tarihimizin her safhasında, atalarımızdan günümüze, sosyal ve hukuki boyutları ile toplumsal yaşamımızın her safhasında yer alan çok önemli müesseselerdir.

1975 yılından bu yana faaliyet gösteren Türkiye Diyanet Vakfı da daha önceki asli faaliyet alanlarına sağlık alanını ekleyerek, insan ha-

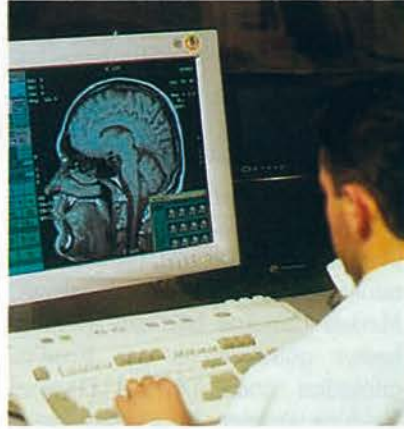
yatında önemli bir yer tutan bu alanda, vakıf zihniyetine uygun, herkese eşit hizmet veren, kaliteli ve ekonomik bir çözüm bulmayı hedefleyen 29 Mayıs Sağlık İşletmelerini kurarak milletimizin hizmetine sunmuştur. Bu işletmelerden birisi de 1999 yılından beri hizmet vermekte olan İstanbul 29 Mayıs Hastanesi'dir. Açıldığı günden bu yana giderek artan sayılda hastamız dertlerine hastanemizde şifa bulmaktadır. Yapılan Emekli Sandığı, SSK ve Bağkur anlaşmalarıyla toplumun tüm ke-

simlerinin, insana insanca değer verilen bir ortamda sağlık hizmeti alması sağlanmıştır. Hastanemiz şu anda ayda ortalama 8000 hastanın muayene edildiği, 250 ameliyatın gerçekleştirildiği, 50 doğumun meydana geldiği, 24 saat kesintisiz hizmet veren bir hastane haline gelmiştir. Bu uygulamalar sırasında tıbbin her alanında mevcut en son gelişmeler takip edilmekte ve hastalarımızın modern tıbbin bütün imkanlarından faydalanması sağlanmaktadır.

Hastanemizde milletimizin geleceği olan çocuklarımıza ayrı bir önem gösterilmektedir. Bir günlük bebekten başlayarak her yaştaki çocuğa her türlü cerrahi girişim yapabilecek ekip ve donanım ile donanmış olan hastanemizde özellikle doğumsal kalp hastalıklarının cerrahi tedavisinde modern tıbbın bütün imkanları çocuklarımız için kullanılmaktadır. Çocuk kalp hastalıklarının görülme sıklığı 1000 canlı doğumda 8'dir. Bunların içinde Fallot Tetralojisi adı verilen ve halk arasında "mavi çocuk hastalığı" olarak geçen bozukluk

%6'yı teşkil eder. Bu doğumsal kalp rahatsızlığının cerrahi tedavisinde hastanemizde, dünyada ilk defa uygulanan bir yöntemle domuzlardan özel işlemlerle hazırlanan kalp kapakçığı aracılığıyla kalp oluşumlarına en az zarar verilerek normal kalp anatomisini ve fizyolojisini sağlayacak bir metod başarıyla uygulanmıştır. Fallot Tetralojili çocuklar günümüzde %3'den daha düşük bir riskle ameliyat edilip sağlığına kavuşabilmektedir. Fallot tetralojili bebeklerde kalpten her iki akciğere birine giden damarın hiç bulunmaması çok nadir görülen bir bozukluktur.

Sağ veya sol akciğere giden damarlardan birinin hiç bulunmaması durumunda hangi hastaların tam düzeltme ameliyatına gidebileceği konusunda bir kriter geliştirilmiş değildir. Bu nedenle bu hastaların bir kısmında yardımcı ameliyatlara kandaki oksijen miktarı yükseltilmeye çalışılırken bir kısmı ise önce yardımcı ameliyatı geçirmekte sonra ise tam düzeltme için tekrar ameliyata gitmektedir.

Bizim uyguladığımız yeni yöntemle kalpten sol akciğere giden damarı olmayan Fallot Tetralojili hastalarda tam düzeltme ameliyatı daha başarılı olmaktadır. "Sağ karıncık çıkım yolu transferi" diye adlandırdığımız bu teknik ile şimdiye kadar iki hastayı ameliyat ettik ve çok iyi sonuç aldık. Yapılan işlemlerde sağ karıncık çıkım yolu kapak seviyesi üzerinden kesilerek önce burada oluşan güdük kapatılmaktadır. Sonra sağ akciğer damarı aort damarının arkasından getirilerek önce kalp zarı ile genişletilmekte ve sonra domuzlardan özel işlemler ile hazırlanan kalp kapağı aracılığı ile sağ karıncığın üzerine birleştirilmektedir. Yöntemin faydaları kalbin anatomisine nispeten uygun bir sistem yaratılması ve kullanılan kalp oluşumlarına en az zarar verilmesi ile birlikte normal fizyolojiye uygun bir biçimde kalbin çalışması olarak özetlenebilir. teknik olarak açıklarsak;

1. Daha kısa ve düz sağ ventrikül çıkım yolu oluşturmak,
2. Çıkım yolunun genişletilmesi sırasında buradan geçen ve kalbi besleyen damarın zarar görmemesinin sağlanması,
3. Yine çıkım yolunu genişletmek için sağ karıncık kaslarının kesilmesine gerek kalmaması ve kalp fonksiyonlarının daha iyi korunması yönteminin avantajları olarak sayılabilir.

Kore Savaşının 50. Yılında Kore Gazileri

Ahmet Erbay

Kore Savaşının başlamasının 50. yıldönümünde, Kore Cumhuriyeti bir kadırbilirlik ve şükran borcu olarak, ülkelerini BM bayrağı altında savunan ve kurtaran ülkelerin askerlerini belirli bir program dahilinde ülkelerine davet ederek misafir ettiler. Bu çerçevede 3 şehit yetimi ve 38 gaziden oluşan toplam 41 kişilik Türkiye Muharip Gaziler Derneği üyesi, 13-20 Ekim 2000 tarihlerinde Kore'ye gitti.

Bu 41 kişiden biri olarak 50 yıl sonra, savaştığımız ve bazılarımızın şehit olarak bağrına gömüldüğü toprakları ziyaret etmek oldukça duygusal anlar yaşamamıza sebep oldu. Bunları anlatmak o kadar kolay değil.

Kore, BM bayrağı altında şavaştığımız, kanımızı akıttığımız ve duygularımızı gömdüğümüz bir ülke. Bir yönüyle adeta kendi ülkemiz. Kore hakkında bazı teknik bilgilerin dışında fazla birşey bilmiyoruz. Elimde Kore Gerçeği isimli Büyükelçilik yayını bir kitap var. Dinler bölümüne bakıyorum:

"20. yüzyılda Müslümanlığa yönelen ilk Koreliler, Japonya'nın sömürge siyaseti sonucu olarak 20. yüzyılın başında Mançurya'ya göç edenlerden çıktı. Bunların bir kısmı II. Dünya Savaşından sonra ülkelerine döndüler. Kore Savaşı sırasında Birleşmiş Milletler Kuvvetleri ile birlikte Türk askeri gelene kadar, bunların bir ibadet yeri yoktu. Kore Müslümanlığının ilk dinsel töreni 1955 Eylülünde yapıldı ve bunu ilk Koreli imamın seçilmesi izledi. Kore Müslümanları Derneği genişledi ve 1967 yılında Kore Müslüman Federasyonuna dönüştü. Daha sonra 1976 yılında Seul'de bir Merkez Camii kuruldu. Bugün Kore'de yaklaşık 20.000 Müslüman vardır."

Kore Müslümanları hakkında Türk okuyucusunun fazla bir bilgi edinme imkânı yok. Onlar bizi, biz onları tanımıyoruz. Bu ziyareti vesile kılarak, Merkez Camiine bazı dinî yayınlar hediye götürebilmek için Kore'ye gitmeden önce Türkiye Diyanet Vakfı'na uğradım. Koreli Müslümanlara verilmek üzere aralarında İngilizce Kur'an-ı Kerim Meali ve Dr. Tayyar Altıkulaç'ın okuduğu Kur'an-ı Kerim Hatm-i Şerif seti de bulunan bazı dinî yayınlar aldım. Türkiye Diyanet Vakfı'nın yetkilileri, Koreli Müslümanların ihtiyaçlarını kendilerine bildirmeleri hâlinde onlara seve seve yardım edeceklerini söylediler. Ayrıca benden oradaki müşahade-rimi yazmamı ve bunu neşretmek istediklerini iletiler.

Kore'deki yoğun program sebebiyle Merkez Camiine çok kısa bir süre uğrayabildik. Başta İmamları olmak üzere Türk ve Koreli Müslümanlarla tanıştık. Türkiye Diyanet Vakfı yetkililerinin hediyelerini, selâm ve mesajlarını ilettik. Onlar da Korece bir Kur'an-ı Kerim Mealini Türkiye Diyanet Vakfı'na hediye

gönderdiler.

Ayrıca, Türkiye'de akademik çalışmalar yapmış olan ve Türkiye Diyanet Vakfı yayınları arasında Türkçe eserleri neşredilmiş olan Koreli Müslüman İlahiyatçı Prof. Cemil Lee ile, Türk-Kore Dostluk Derneğinin onurumuza verdiği akşam yemeğinde tanıştık.

Seul'de, Seul Üniversitesinde okuyan, kimi doktora, master yapan 18 Türk genciyle tanışmak, onlarla hasbihal etmek, ilgilerine mazhar olmak tarif edilmez bir mutluluk verdi bize.

Kore Savaşının 50. yıldönümünde Kore televizyonu ve basının bir numarası Türk gazileriydi ve bize çok sıcak bir ilgi gösterdiler.

Türk Zafer Anıtı'nı ziyaret ettik. Yong-in'de bulunan ve 18 metre yüksekliğindeki bu anıtta her 25 Ocak'ta anlamlı bir tören düzenlenmektedir. Anıtın kaidesinde Türkçe ve Korece şunlar yazılıdır:

"Türk Silahlı Kuvvetlerine ithaf edilmiştir."

Birleşmiş Milletler bayrağı altında Türk Piyade Tugayı Kore'nin hürriyeti ve dünya barışı için saldırgana karşı savaşmıştır. Bu topraklara 3064 şehit ve yaralısının mübarek kanlarının aktığı asla unutulmayacaktır."

Bu anıtın dikilmesine sebep olan 25-27 Ocak 1951 Kumyangjang-ni muharebeleridir. Birleşmiş Milletler Kuvvetlerine, Çin birliklerine karşı Türk Tugayının kazandırdığı ilk zaferdir. Düşman; kuvvetlerinin ana ikmal yollarını, kanatlarını ve bölgedeki esas mukavemet hatlarını korumak maksadıyla bu bölgede mevzilenmiş bulunuyordu. Çok güçlü tahkim edilmiş, top mermisi ve uçak bombalarının tesirsiz kaldığı Çin

mevzilerine taarruz eden Türk Tugayı düşmanla yaptığı çok çetin ve göğüs göğüse muharebelerle düşmana 1734 ölü ve 27 esir zayıfatı vermiştir. Tugayımızın kaybı ise, 1 Astsb, 11 Er toplam 12 şehit ve 31 yaralıdır. Bu muharebe -10 derece soğukta ve 30 cm. kar altında yapılmıştır. Tugayımızın bu taarruzunu yakından izleyen II. Dünya Savaşı kahramanlarından Amerikalı Yarbay Blair, bunu Ordu Gazetesinde şöyle anlatıyor:

"Kişisel tecrübelerime dayanarak şunu söyleyebilirim: Türklerin bu taarruzu, gördüğüm muharebelerin en kanlısı idi. Bu muharebe harp tarihinde uzun süre örnek alınacak, değer taşıyacak ve yaşayacaktır.

Çinlilerin mevzilerinde gördüğüm boş mermi kovanlarına göre düşme çok şiddetli olmuş, Çinliler çok iyi donatılmışlardı. Tüfek bombası, çeşitli otomatik silahlar ve havan topları vardı. Yiyecek ve cephaneleri de

KOREA MUSLIM FEDERATION

سليمان لي هينج ليه

Sulaiman Lee Haeng Lae
IMAM OF SEOUL CENTRAL MOSQUE

732-21, HANNAM-DONG, YONGSAN-KU, TEL: 822-793-6908
SEOUL, KOREA 793-3156
C. P. O. BOX 2865, SEOUL 734-7357
CABLE ADD: ISLAM SEOUL FAX: 822-798-9782

Ms. LEE Hyung-ha
Editor-in-Chief, THE KOREA HERALD, (Seoul, 26th Oct. 2000)

Dear Mr. LEE,
Gulf War Veterans have returned home with many unforgettable memories of your beautiful country. I would like to emphasize that all the Veterans have also fully enjoyed and appreciated the traditional Korean hospitality and amity, shown to them by all of you.
Of the noble Korean people whom we had the opportunity to know on the occasion of the war, we have also closely and proudly been observing the successes in all the fields in the post-war period.
On behalf of British Veterans and I myself do wish peace, glory and happiness to you and modest and industrious people of Korea.
I wish to express my pleasure having had the opportunity to know you during the visit to your Country (Meaning, Calmness).

With my warmest Remembrance,
Sincerely,
Lahmet PERRY
Sergeant Major (Ret'd)

Distances are not important but our hearts together.

boldu. Mevzilerinde ölüncüye kadar direnmeleri, disiplinlerinin de iyi olduğunu göstermektedir, aksi hâlde mevzilerinde ölmezlerdi.

Kural olarak bu gibi hazırlanmış mevzilere yapılacak taarruzda, taarruz eden tarafın, savunan taraftan üç misli kuvvetli olması gerekir. Halbuki burada üç Çinliye bir Türk düşüyordu."

13 Şubat 1951'de Tugayımızı özel olarak ziyaret eden BM Kuvvetleri Başkomutanı General Mac Arthur, Tugayımıza şöyle hitap etmiştir:

"Sizleri görmekten memnunum. Siz Türklere herkes "Kahramanlar kahramanı!" diyor. Kunuri'de 8. Orduyu kurtaran, Kumyangjang-ni'de düşmanı mağlup ve perişan eden Türkler, kahramanlar kahramanıdır. Türk Tugayı için yok yoktur."

Tugayın bu başarısı 8. Ordu Komutanının önerisi, Amerikan Temsilciler Meclisinin kararı ve Cumhurbaşkanının onayı ile Türk Tugayına Cumhurbaşkanlığı Mümtaz Birlik Nişanı verilmiş olup, 6 Temmuz 1951'de büyük bir törenle 241. Alayın sancağına takılmıştır. Başkomutan Orgeneral Ridgway; "Hükümetim tarafından kahraman birliğinizin Mümtaz Birlik Nişanı ile taltif edildiğini bildiririm ve müjdelirim. Hükümetimin en büyük nişanının bundan daha iyi ve isabetli hallerde verildiği pek azdır." demiştir.

Nişanın beratında şöyle denilmektedir:

“Düşman kuvvetleri ana ikmal yollarını, kanatlarını ve o bölgedeki esas mukavemet hatlarını korumak maksadı ile mevzilenmiş bulunuyorlardı. Düşman bu berkitilmiş bölgeyi Kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve emrindeki birliklerin müthiş ve aralıksız hücumlarına rağmen, inat ve sebatla savunmakta idi. Göğüs göğüse sert çarpışmalardan sonra, 185 rakımlı tepe alınmış; diğer taraftan bazı birlikler de Kumyangjang-ni'nin dış mahallerine girmişlerdi. Muharebe gayet çetin şekilde devam etmiş, düşman çekilmek istememiş, Türk Silahlı Kuvvetleri de devamlı taarruzlarını gevşetmemiştir.” (Kore Harbinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Muharebeleri (1950-1953), Genel Kurmay Harp Tarihi Başkanlığı Yayınları, Ankara 1975.)

28-29 Mayıs 1953'deki muharebeleri karakollarımıza vaki Çin sal-

dırılan tarihe kanlı Vegas muharebeleri olarak geçmiştir. Bu sefer Türk birliği 151 şehit ve 241 yaralı vermesine rağmen savunduğu mevzileri yarılmayacak, bire karşı on Çinliye kadar çıkan orana rağmen, bu inatçı saldırılar Çin ordusuna binlerce askerini cephe önünde bırakmaya malolacaktı. Bu cepheye iki günde 240.000 top ve havan mermisi düşmüştür. Bu muharebelerde Türkler savunma savaşında da üstünlüklerini ispat etmişler, istilayı önlemişler ve ikinci defa Üstün Birlik Nişanı ile onurlandırılmışlardır.

Kore Savaşının (25 Haziran 1950-27 Temmuz 1953) insanî zayıyat bilançosu:

Kore Cumhuriyeti

Ölü	: 570.000
Kayıp	: 460.420
Esir	: 84.715
Yaralı	: 950.073
Evsiz kalan:	5 Milyon

EDITORIAL/OPINION

SEPT/OCTOBER 11, 2011

Salute to Turkish veterans

Many veterans of the war in Korea have passed away. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it.

Commentary
By Lee Kyung-hee
Illustration

The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it.

The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it.

The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it.

The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it.

The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it.

The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it.

The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it.

The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it.

The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it. The war in Korea was a difficult one for all those who fought in it.

Birleşmiş Milletler Kuvvetleri

Ölü	: 167.386
Kayıp	: 9.839
Esir	: 8.255
Yaralı	: 114.380

Türk Tugayları (Birleşmiş Milletler zayıyatına dahildir.)

Şehit	: 721
Yaralı	: 2.147
Kayıp	: 175 (Naaşı bulunamayan)
Muharebe harici zayıyat:	290

Koreli bir yazar olan Bn. Jeon bir yazısında şunları söylüyor: “Mükemmel savaşçı Türk askerleri, savaş sırasında aç, çıplak, kayıp, yalnız kalmış küçücük çocukları toplayıp yedirmiş, giydirmiş ve bakmışlardır. Bunu yalnız Türkler yapmıştır. Bu asil askerlerin aslında ne kadar merhametli ve yufka yürekli olduklarının ifadesidir.” Kurulan Ankara Okulundan pek çok yetim / öksüz yetişmiştir.

Ülkemizdeki 17 Ağustos 1999 Marmara deprem felâketi Kore'de duyulur duyulmaz, işadamları, entelektüeller, emekli generallerin de aralarında bulunduğu bir grup tarafından Türk-Kore Dostluk Derneği kurulmuştur. Acı günlerimizde yardımımıza koşan bu asil millete biz de onların acılarını hafifletmek için yardım koşalım sloganı ile büyük bir kampanya başlatmışlar, ilgi çok büyük olmuş, hatta ilkokul çocukları bile harçlıklarını bağışlamışlardır. Ziyaretimiz sebebiyle gazilerimize bir akşam yemeği vermişler, Seul Büyükelçimiz Halil Dağ'ın da katıldığı bu gecede çok duygulu anlar yaşanmıştır.

Yazımızı Koreli yazar Bn. Jeon'un Pusan'daki Şehitliğimiz için yazdığı mersiyenin son üç dizesi ile bitirelim:

I salute you oh Turkish martyr;
You in Anatolia and I in Pusan;
You have fallen for my Turkey
and I for our world.

Alçak gönüllü, çalışkan ve vefakâr
Kore halkına selâm olsun.

Rahmet ve Bereket Ayı

Ramazân

‘Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki korunursunuz. (Bakara 183) ;

Dini ve kültürel hayatımızda Ramazan ayının ayrı bir yeri ve önemi vardır. Çünkü insanlığı içinde bulunduğu zulüm içerisinden çıkarıp, ilim, ahlak ve fazilet alanında önünü aydınlatan yüce Kitabımız Kur'an bu ayda inmeye başlamıştır. Peygamberimiz ilk vahye bu ayda muhatap olmuştur. Zulmün, haksızlığın, adaletsizliğin hüküm sürdüğü dünyamızda insanlığı kurtuluşa taşıyacak İslam dinin prensipleri bu ayda Peygamberimiz tarafından insanlığa aktarılmaya başlanmıştır.

Kur'an-ı Kerim'de Ramazan ayından bahsedilirken "Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an indirildiği aydır." buyuruluyor. Peygamber Efendimiz de Ramazan ayının önemine binaen "Ramazan-ı Serif geldiğinde cennet kapıları açılır; cehennem kapıları kapanır. Şeytanlar da zincire vurulur." buyurmuştur.

Ramazân ayı hayatımıza yeni bir dinamizm, yeni bir aksiyon ve güzel bir ruh hali kazandırmaktadır. Bu ayın kazandırdığı manevi disiplin münasebetiyle, toplumumuzda düzenli bir huzur

ortamı yaşanmakta, arzu edilmeden davranışlarda azalmalar görülmektedir.

İslamın temel esaslarından biri olan oruç, insanı kötü alışkanlıklardan uzaklaştırırken, yardımlaşma duygusunu ön plana çıkartmakta, toplumda sosyal dayanışmanın doruk noktasına çıkmasına da vesile olmaktadır. Oruçlu insanlar kendini disipline etmekte; bir çok alanda kendini frenlemekte, daha müsamahalı, hoşgörülü, stresden uzak, huzurlu ve yapıcı olurken, gayri ahlaki davranışlardan da kendisini uzak tutmaktadır. Peygamber Efendimiz bu konuda şöyle buyurmuştur: "Oruç bir kalkandır. Sizden biriniz oruçlu olduğu bir günde kötü söz söylemesin, kavga etmesin. Ona birisi sataşır veya küfrederse, 'ben oruçluym' desin..." Bu sebeptendir ki, oruç, hem beden hem de ruh temizliğini temin eden bir ibadettir. O halde yapılması gereken, Ramazan ayını idrak ederken her türlü kötü ve çirkin işlerden uzaklaşmak, o manevî atmosferden istifadeyle iyi huylar ve güzel hasletler kazanarak bunu hayatımızın diğer dönemlerinde de muhafaza etmeye çalışmaktır. Aksi davranış insanı hüs-

rana götürür ve Peygamberimizin şu hadis-i şeriflerinde belirttiği talihsizlikle karşı karşıya kalmanın tehlikesine düşürür: "Her kim yalan söylemeyi ve yalanla iş görmeyi bırakmazsa, Allah onun yemesini, içmesini bırakmasına değer vermez.", "Nice oruç tutanlar vardır ki, ellerine aç ve susuz kalmaktan başka bir şey geçmez."

Evveli rahmet, ortası mağfiret ve sonu cehennemden kurtuluş olarak nitelenen Ramazan ayında insandaki yardımlaşma duygusu da ön plana çıkmakta ve müslümanlar yardımlaşmada adeta birbirleriyle yarışmaktadırlar. Müslümanlar bu ayda çevresindeki yoksul ve muhtaçlarla daha çok ilgilenmekte; Zekat ve sadakalarını verebilmenin telaş ve heyecanını yaşamakta; Peygamber Efendimizin "Komşusu açken tok uyuyan bizden değildir" hadisinin muhatabı olmama gayreti içindedirler.

Bu ayda Müslümanlar güzel duygularla birbirinin eksikliğini tamamlama arzusunda, toplumda huzur ve kardeşlik güllerinin açmasına, her köşede buram buram sevgi kokusunun yayılmasına gayret göstermektedirler.

Ramazanda Türkiye Diyanet Vakfı

Gönüllü bir sivil toplum kuruluşu olan Türkiye Diyanet Vakfı, yıllardır Ramazan ayı münasebetiyle çeşitli etkinlikler düzenlemekte, kültürel faaliyetlerle Ramazan ayının bir şenlik havası içinde geçmesine katkı sağlarken, sosyal faaliyetleriyle de toplumumuzdaki fakir ve yardıma muhtaç vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılama gayreti içine girmektedir.

Her yıl düzenlediği Kitap ve Kültür Fuarıyla, Ankara'da Kocatepe Camii avlusunda, İstanbul'da da Sultanahmet Camii avlusunda adete bir kitap panayırı kurmaktadır. Okuma alışkanlığının çok düşük olduğu toplumumuzda, cazip fiyatlar ve bol çeşitle insanımızı kitapla buluşturan Türkiye Diyanet Vakfı bu hizmeti 19 yıldır büyük bir titizlikle gerçekleştirmektedir.

Ramazan aylarında gerçekleştirdiği sosyal faaliyetlerle de önemli bir boşluğu dolduran Türkiye Diyanet Vakfı, her yıl Ramazan ayında fakir ve yardıma muhtaç vatandaşlarımızın iftar sofralarına bir katkı sağlamak amacıyla çeşitli yardımlarda bulunmaktadır. Bu yıl Ankara'da ikamet etmekte olan ihtiyaç sahiplerinden seçilen 200 fakir aileye; (5 kiloluk sıvı yağ, 3 kilo nohut, 5 kilo pirinç, 2 kilo mercimek, 5 kilo şeker, 3 kilo fasulye) temel gıda maddelerinden oluşan yardım paketi dağıttı.

Yine her yıl olduğu gibi bu yıl da Aydınlikevler Körler Okulu'nda öğrenim gören özürü öğrencilere iftar yemeği veren Türkiye Diyanet Vakfı, bu ve benzeri hizmetleri yurt çapına yayılmış il ve ilçe şubelerinde de gerçekleştirdi.

İftar Sofrası

Eski geleneklerimizi yaşatmak, köklü bir ananın devamı olarak, birlikte oruç açmayı ve bu hazzı toplumumuzun değişik kesimleriyle, çeşitli meslek mensuplarıyla paylaşmayı bir gelenek haline getiren Türkiye Diyanet Vakfı bu yıl da Kocatepe Camii altında kurduğu iftar sofrasında her gün 1500 kişiye iftar yemeği verdi.

Türkiye Diyanet Vakfı geçen yıl Kocatepe Camii avlusunda kurduğu iftar çadırıyla vatandaşlarımıza iftar yemeği vermişti. Vakıf bu yıl, havaların soğuk geçmesi sebebiyle iftar eden vatandaşlarımızın rahat bir ortamda iftarlarını yapmaları amacıyla iftar sofrasını Kocatepe Camii altındaki son cemaat mahallinde açtı.

İftar saatinde evlerine yetişemeyen vatandaşlarımız ile yardıma muhtaç vatandaşlarımızın Türkiye Diyanet Vakfı'nın iftar sofrasına gösterdiği ilgi bir hayli büyüktü. Her gün uzun kuyrukların olduğu iftar sofrasında, üç çeşit yemek ve tatlı ikram edildi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın iftar sofrası aracılığıyla vatandaşlarımıza iftar veren hayırseverler de oldu. Vakfımız bir günlük yemeğin ücretini hayırseverlerden tahsil ederek, o günkü yemeği bu hayırseverlerimizin adına verdi.

Hayırseverlerimizin yapmış oldukları bu anlamlı yardım için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

PANEL

Modernleşme Sürecinde Türk Kadını

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kollarının yeni faaliyet döneminde düzenlediği bu panelde İslam Dini'nin kadına verdiği önem, kadının toplumdaki sosyal aktivitesi dile getirilerek, modernleşme süreci içerisinde Batı ve ülkemizdeki kadın anlayışı üzerinde duruldu.

Panelin açış konuşmasını oturma başkanı Ayşe Sucu yaptı.

► Ayşe Sucu

—TDV Kadın Kolları Başkanı

Oturum Başkanı

Hemen hemen bütün toplumlarda, kadın ile erkeğin yasal olarak eşit olmasına rağmen, gerçek hayatta az veya çok kemikleşmiş eşitsizliklerin bulunduğunu belirterek sözlerine başlayan Ayşe Sucu eşitsizliklerin de toplumların sosyal yapısına ve toplumun katmanları ile sınıflara göre değişmekte olduğunu söyledi.

Yapılan araştırmaların kadın ve erkek arasındaki eşitsizliklerin pratik hayatın çok çeşitli yönlerinde

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları “Modernleşme Sürecinde Türk Kadını” konulu bir panel düzenledi.

Türk kadınının toplumdaki yerinin, sosyal haklarının ve kadınla ilgili problemlerin dile getirildiği panelin oturma başkanlığını Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları Başkanı **Ayşe Sucu** yaptı. Panele konuşmacı olarak, Boğaziçi Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi'nden Prof.Dr. **Binnaz Toprak**, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden Prof.Dr. **Edibe Sözen** ve Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden Doç.Dr. **Rıza Savaş** katıldı.

olduğunu gösterdiğini belirten Ayşe Sucu, ahlak kodlarının kadın ve erkekler üzerinde farklılık arzettiğini ifade ederek, “Böylece, toplumsal hayatın tüm yönlerinde, iktisadi, siyasi ve kültürel alanlarda kadınlar erkeklerden farklı ve daha aşağı bir statüde yer almakta, bunun yanı sıra psikolojik yapıları da bu eşitsiz konuma ayak uydurmalarını sağlayacak bir biçime bürünmektedir.” dedi.

Osmanlı toplumunda hakim kültür unsurunun İslam Dini olduğunu, Devlet düzeni ve hukuğun dinî

esaslara dayandığını ifade eden Sucu, “Ne var ki, İslam Dininin ortaya koyduğu insan modeli teride benimsenmiş ama toplumsal yapı kadını erkekle eşit görmemiş, gerek hukuksal gerekse toplumsal açıdan daha düşük bir statüye atfetmiştir.” dedi.

Tanzimat hareketinden itibaren durumun değişmeye başladığını belirten Ayşe Sucu “1847 yılında kölelik ve cariyelik kaldırılıyor, 1857’de veraset haklarında kız ve erkek çocuklar eşit statüye getiriliyor. Ardından, kadınların eğitilme-

si için çeşitli okullar açılıyor. 19 uncu Yüzyılın sonlarında, kadınlar için yazarları kadın olan gazete ve mecmualara rastlıyoruz. İkinci Meşrutiyet Döneminde, kadınların statüsünün değiştirilmesi amacıyla kadın dernekleri kuruluyor. 1917 kararname, evliliği yasal bir çerçeveye bağlarken, kadınlara ilk defa boşanma hakkını veriyor ve çok eşli evliliği kadınların rızasına bağlayarak sınırlandırıyor.” dedi.

Cumhuriyet döneminde de kadınları ilgilendiren bir dizi kanunların çıkarıldığını belirten Ayşe Sucu, kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesiyle de kadını yasalar önünde kısıtlı tutan geleneksel anlayışın ortadan kaldırıldığını söyledi.

Bu tür gelişmelerin yasal açıdan olduğunu ancak pratik hayata bakıldığında ise köklü değişikliğin olmadığını belirten Sucu, “Çalışma hayatına baktığımızda, çok köklü değişimler görmüyoruz. Eğitim konusunda Tevhidi Tedrisat olmasına rağmen çok fazla değişiklik görmüyoruz veya bölgeler arası fark ediyor, kentle varoş arası fark ediyor. Siyasal hayata gelince keza aynı.” dedi.

Kadınlara ilgili toplumdaki yapının değişmesi için bilinçlenmenin şart olduğunu belirten Ayşe Sucu, “Demokrasi, insan hakları ve hukuk devleti zemininde bütün bunların çözümünde ilk adım olarak biz inanıyoruz ki, bilinçlenme süreci var. Kendini tanımayan, kendi meselelerine sahip çıkmayan bir toplumun meselelerini başkaları çözemeyeceğine göre, bizim bu noktada çok iyi bilinçlenmemiz gerekiyor.” dedi.

► Prof. Dr. Binnaz Toprak

Konuşmasının başında öncelikle kimlik problemi üzerinde duran Prof.Dr. Binnaz Toprak, 1880’li yıllardan itibaren, özellikle de 1990’lı yıllarda ve günümüzde,

Prof.Dr. Binnaz Toprak

kimlik sorununun hem sosyal bilimler alanında, hem de kamuoyunda çok tartışılır bir mesele haline geldiğini ifade etti. Zaman zaman kanlı çatışmalara bile yol açan kimlik sorununun sadece dünyanın geri kalmış veya eski sosyalist ülkelere has olmadığını belirten Toprak, Batı ülkelerinin birçoğunda da bu kimlik meselesinin ön plana çıkmış olduğunu söyledi.

19 uncu Yüzyılda millî devlet fikrine dayalı milliyetçilik ideolojisinin, hem millî sınırların belirlenmesinde hem de millî kimlik yaratmakta önemli bir rol oynadığını belirten Binnaz Toprak, bugün gelişmiş ülkelerde bu tür milliyetçiliğin önemini yitirdiğini ifade etti. Bunun sebepleri üzerinde de duran Toprak, “Dünya ekonomisi giderek tek tek millî devletlerin endüstri, ticaret ve finans merkezlerini bir araya getirmiş vaziyette ve tek tip bir tüketim pazarı oluşturmuş vaziyette. İletişim de buna ek olarak, teknoloji alanlarındaki devrim de, millî kültür formlarının giderek önem kaybetmesine yol açmış. Bugün, hakikaten, dünyanın neresine giderseniz gidin, benzer yaşam tarzları olan, benzer giyinen, kollarındaki saatlerden tutun, giydikleri blue jeana kadar, rüyala-

rna, korkularına, tatil anlayışlarına, sevinçlerine kadar tekdüze bir insan tipi yetişiyor.” dedi.

Politik gelişmelerde de bu birlik-teliğin görüldüğüne işaret eden Prof.Dr.Binnaz Toprak “Politik gelişmelere baktığımızda da, aslında, bununla bağlantılı olarak, giderek ülkeler bölgesel işbirliğine ve bütünleşmeye doğru kaymakta. Avrupa topluluğu, buna çok iyi örnek. Belki global bir politik birimden henüz bahsedebilmek doğru değil; ama, Avrupa Topluluğu olduğu gibi, Amerika’da da, Meksika’yı ve Kanada’yı kapsayan birtakım oluşumlar; Asya’da aynı şekilde var.” dedi.

Millî devletin kendi içine kapalı bir ünite olmaktan çıkmasının iki türlü tepkiye yol açtığını söyleyen Binnaz Toprak, bunlardan birincisinin, dünyanın bir bütün olduğunu, küreselleştiğini vurgulayan bir yaklaşım, diğerinin de, dünyanın küçülmesine, insanların tekdüzeleşmesine tepki olduğunu söyledi. Bunlardan birincisinin globalleşme, ikincisinde yeresellik diye adlandırılabilirliğini söyleyen Toprak, her iki yaklaşımı da örnekleriyle açıkladı.

Birinci yaklaşım bir tür dünya medeniyeti kurulması şeklinde açıklayan Binnaz Toprak, “Bu yaklaşımı da, politik ve kültürel boyutlarıyla ele alacak olursak, vizyon şöyle bir vizyon gibi geliyor: Yani, bir cins bir dünya medeniyeti kurulması. Mesela, silahsızlanmaya verilen önem, dünya barışına verilen önem, demokratik ilkelere, insan haklarına verilen önem ve kadın erkek ayrımının ortadan kalkması gerektiğine verilen önem. Çevrenin korunması, gelişmiş ve gelişmemiş, bu kuzey güney çatışması denilen gelişmiş gelişmemiş ülkeler arasındaki uçurumun kapatılması. Bu vizyona göre, bu yaklaşıma göre büyük bir ihtimalle millî devletin kendisi dahi baskıcı bir politik birim olarak gö-

rülmekte, global işbirliğine engel bir birim olarak görülmekte.” dedi.

Yeresellik diye adlandırdığı ikinci yaklaşım konusuna da değinen Toprak, “Bu nedir; yani, bu çeşitli kültürlerdeki değer yargılarının ve davranış biçimlerinin giderek tekdüze olmasını kültürel kimlikleri açısından tehlikeli görenler ve kendi öz kültürel formlarının yeniden canlandırılması gerektiğini savunan akımlar. Bunu böyle tanımlayabiliriz. Dolayısıyla da yeni bir kömünite, yeni bir topluluk fikri yerleştirmeye çalışan akımlar. Şimdi, bu yaklaşım çeşitli şekiller alabiliyor; mesela, bölgesel ayrılıkçı hareketler şeklinde görülebiliyor, ya etnik farklılıklardan dolayı, ya dil farkından dolayı vesaire. Dinî fundamentalizm olarak ortaya çıkabiliyor. Ama, her birinin ortak bir yönü var, o da şu: Hareketin temel farklı bir kimliğe dayandırılıyor. Yani, daha global, ben bir dünya vatandaşım türü bir kimlikten ziyade, farklı, o topluluğa öz bir kimliğe dayandırılmakta.” dedi.

Ekonomilerin ve kültürlerin evrenselleşmesine olan bu iki farklı tepkinin günümüz Türkiye’sindeki bölünmenin de temelini oluşturduğunu iddia eden Prof.Dr.Binnaz Toprak, “Türkiye’nin bugün yaşa-

dığı gerginlik, aslında bu tür iki farklı bakış açısıyla çok yakından ilgili gibi geliyor bana. Yani, bir tarafta cumhuriyetin bir modernleşme projesi var. Öbür tarafta da İslami hareketin projesi var. Ben bu iki projeye baktığımda, her iki projenin temelinde de kadını görüyorum. Yani, kadın burada hakikaten temel bir aktör rolünü oynuyor.” dedi.

Cumhuriyetle birlikte kadınlarımıza pek çok haklar verildiğini söyleyen Toprak, bunlara rağmen Medeni Kanunda da kadınlar açısından eşit olmayan bir sürü maddenin var olduğunu, bunların değiştirilmesi için uğraşıldığını söyledi. Medeni Kanuna genel anlamda bakıldığında hukuk önünde kadın erkek eşitliğinden söz edilebileceğini, hatta Türk kadınının eşitlik açısından Avrupada’ki bir çok ülkeden ileri olduğunu belirten Prof. Dr. Binnaz Toprak, “1930’lara baktığınızda, aslında Türkiye bu konuda bugünkü Batı ülkelerinin tümünden çok daha ileride. Türkiye’deki kadın hakim sayısı, neredeyse hakimlerin yarısı kadar, o dönemlerde; 1930’larda, ne Amerika’da, ne İngiltere’de, ne Fransa’da tek bir kadın hakim gösteremezsiniz. Dolayısıyla, kadınların

konumunu değiştirmesi açısından bu çok ciddi ve çok radikal bir devrimdir.” dedi.

Konuyu İslami açıdan değerlendiren Binnaz Toprak, bu konuda Türkiye’de büyük bir gerginliğin olduğunu vurgulayarak, sebebinin de kişinin yaşam tarzını kendisinin mi yoksa cemaatlerin mi belirleyeceği noktasından kaynaklandığını söyledi. Hiçbir toplumda birey yaşantısıyla ilgili değerler sistemini kendi kendine ve tek başına, sanki ormanda yaşarmışçasına belirlemeyeceğini, içinde yaşadığı toplumun ahlaki değerlerine uyum sağlamak zorunda olduğunu belirten Toprak, “Modern toplumlarda, özellikle kadınlar konusunda baktığınızda, bunun belirlenmesinde cemaatin baskılarından farklı olarak bireyin özgür olabilmesi ve bu tür meselelere bireyin kendi kendine karar verebilmesi, son derece ön plana çıkmış vaziyette. Bu açıdan da, bu mesele Türkiye’de hakikaten içinden çıkılmaz bir meseleye dönüşebiliyor. Çünkü, farklı kesimlere baktığınızda, her iki kesim de son derece tedirgin bir vaziyette, çünkü her iki kesim de, tam da bu özel alanda, yani nasıl giyineceği, nasıl davranacağı vesaire alanında başkalarının kendisine karşı olmasından şikâyetçi.” dedi.

Kadın erkek eşitliğinde geleneğin de büyük etkisinin olduğunu vurgulayan Binnaz Toprak, bir çok ülkede dinden ziyade geleneksel yapıdan kaynaklanan eşitsizliklerin bulunduğunu belirterek, "Ben, şahsen, İslâmiyet'in kendinin moderniteyle veya kadın erkek eşitliğiyle vesaire bağdaşamaz olduğunu düşünmüyorum; yani, böyle bir şeyi herhangi bir din için söyleyebilmek mümkün değil diye düşünüyorum. Çünkü, dinin yanı sıra gelenek diye de bir şey var ve o gelenek de önemli." dedi.

► Prof. Dr. Edibe Sözen

Kadın konusunu ele alırken hep modernleşme sürecinde kadının diye konunun ele alındığını ama modernleşmenin ne olduğu konusunda da hemfikir olunmadığını belirterek sözlerine başlayan Prof.Dr. Edibe Sözen "Yani, hepimiz aşağı yukarı kadını biliyoruz; ama, modernleşme dediğimiz şey gerçekten tam anlamıyla tanımlanmış mı, ya da gerçekten modernleşme süreci kadını belli bir yere götüren bir süreç mi?" dedi.

1960'lı yıllardan itibaren, özellikle Batı'da modernizmin şiddetle eleştiriyeye açıldığını ifade eden Sözen, bu eleştirilerin en azından üç kısımda toplanabileceğini belirterek, bu üç kısım içinde kadın konusuna açıklık getirmeye çalışacağını söyledi.

Modernleşme süreci içerisinde bir olumlu, bir olumsuz, bir de çekimser olduğu yönleriyle kadını değerlendirebileceğini belirten Edibe Sözen, bu yaklaşımlarının sebepleri üzerinde durdu.

Önce neden çekimser olduğunu açıklayan Edibe Sözen, "Çekimserim; neden çekimserim; çünkü biz sosyolojik verilerle modernleşme projesi içerisinde kadına birtakım statülerin verilmesini, hakların verilmesini bir gelişme olarak gösterdik; ama, bugün, aynı sosyolojik

verileri kullanarak kadının statüsünü belirleme şansımız yok; çünkü, artık sosyolojik verilerden ziyade, yani sınıf, statü, meslekten ziyade, kadının içinde bulunmak istediği bir hayal dünyası var, bir imaj dünyası var. Kadın eğer bu imaj dünyasından memnunsam modern hayattan da memnun. Yani, nedir modern hayatın imaj düzeninde kadının istemiş olacağı rol; şu: Daha cazibeli olmak, daha bilgili olmak, daha başarılı olmak; ama, bunun yanında yapmış olduğu iş veyahut da konumuyla toplumsal alanda bir şeyleri baştan çıkarmak. Yani, baştan çıkarmayı sadece cinsiyet anlamında düşünmeyelim; kadın, modern toplum içerisinde baştan çıkarıcı olmak istiyor. Modernizmin zaten kendi içerisinde böyle bir baştan çıkarıcılık özelliği var. O yüzden, sosyolojik anlamda kadını artık eskisi gibi tahlil etmemiz çok da mümkün değil." dedi.

Geleneksel toplumda yaygın olan anne-kız ilişkisinin artık bugün görülmediğini, bir şekilde çözülmeye yüz tutmuş olduğunu ve anneden kız çocuğun farklılaşma isteğinin modern toplumda giderek arttığını belirten Sözen, "Bunun çok olumlu ya da olumsuz bir şey olduğunu söyleme hakkına sahip değilim; ama, çekimserim açıkça." dedi.

Prof.Dr. Edibe Sözen

Batılılaşma hareketlerinin Tanzimatla, Meşrutiyetle başladığını belirten Sözen, 1900-1970 yılları arasındaki kadını merceğe alan romanlardaki, özellikle anne ve kız çocuğu ilişkilerine bakıldığında birçok yönden olumsuzlukların olduğunu ifade ederek, "Bu olumsuzlukların bence en önemli sebebi, annenin sevgisiz, egoist, otoriter olması olabilir; kız çocuğun daha yenilikçi veyahut da tam tersine, modernleşen toplumlarda eski kuşaklar daha yenilikçi olabilir, annesini beğenmemesi gibi bir sürecin var olduğunu ve bu sürecin aslında bizim gibi modernleşen toplumlarda, yani Batılılaşma yoluyla modernleşen toplumlarda kişiler arası bir modernleşme olduğu sonucuna götürüyor ve burada Batı'da olduğu gibi kurumsal anlamda bir modernleşme değil, kişiler arasında ortaya çıkan ve bu kişiler arası ilişkilerde de modern olanlarla olmayanlar arasında çok kuvvetli bir psikolojik motivasyonu görüyoruz; hor görme. Modern olanlar, olmayanları bir şekilde hor görüyorlar; Tanzimat dönemi romanlarına da baktığımızda aynı şeyi görüyoruz." dedi. Prof.Dr.Edibe Sözen buradaki hor görmenin, Türk toplumunun modernleşme sürecinde önemli bir dinamik olduğunu da sözlerine ekledi.

Batıdaki modernleşmenin kurumsallaşmayla ortaya çıktığını ve bunun da temelinde kuşku olduğunu vurgulayan Sözen, "Oysa Batı'daki modernleşme, kurumsallaşmayla ortaya çıkan bir modernleşme ve bunun psikolojik temelinde de kuşku var. Nasıl bir kuşku; devlet kiliseye güvenmediği için, bir kurum olarak ortaya çıkıyor. İşte, daha sonra akademik camia devlete güvenmediği için, kendi gücünü ortaya koyuyor. Kurumlar arasında bir mücadele var; neden; çünkü, bir sonraki bir öncekine güvenmiyor ve kuşku taşıyor. Kuşkuyla ortaya çıkan kurumsallaşma var." dedi.

Bizim kendi kültürümüzde kuş-kudan ziyade, inanç temelinde da-yalı bir dinamik alan olduğunu bu sebeple de modernleşmenin kişiler arası boyutuyla ele alınması gerektiğini ifade eden Sözen, "Burada da kadına düşen birtakım şeyler vardır; onların daha sonra tartışılması gerektiğini düşünüyorum." dedi.

Konformist olarak olaya yaklaştığında kadının eğitim ve çalışma hakkına sahip olmasını çok önemseydiğini belirten Edibe Sözen, Fukuyama'nın ifadesiyle "seyahat, öğrenme ve çalışma çağı" olan bu çağda, kadının artık toplumda ya da diğer alanlarda, edebiyat dünyasında, iletişim dünyasında bir özne olmak istediğini söyledi.

Bütün bunların yanında anneliğin özellikle çalışma hayatında çok büyük bir darbe yediğine işaret eden Sözen, anneliğin artık evcil bir özellik taşıdığını, oysa kadının ekonomik özgürlüğünü seçmesi halinde anneliğin giderek ortadan kalkacağı gibi birtakım büyük başlıklı sorular ortaya atıldığını, hatta insanların, çalışmak mı kutsaldır, annelik mi; yani, fitraten zor olan, belki fitri özellikleri de zorlayan birtakım soruları kadının cevaplamak zorunda kaldığını söyledi.

Kadının sadece kadın olmaktan değil, aynı zamanda kadının çalışma hayatı ve eğitimle birlikte yaşamış olduğu başka korkularının da olduğunu belirten ve Dünyadaki kadınların çalışma hayatıyla ilgili rakamlar veren Sözen, "Çalışma hayatıyla ilgili bir şeyler söylemek istiyorum. Ortak bir gidişatımız var. Ortak gidişatımızda kadının yoğun biçimde çalışma hayatına katılması 1950 - 2000 yılları arasında olmuş ve muhtelif ülkelerde çalışan kadınların oranları büyük bir yüzdeyle artmış. Mesela, 1950'li yıllarda Japonya'da yüzde

55'ken 2000'li yıllarda yüzde 80'e, İsveç'te yüzde 8 iken yüzde 80'e, İngiltere'de yüzde 40, ABD'de yüzde 38'ken, bütün ülkelerde çalışan kadınların oranı yüzde 80'e çıkmış. Avrupa Birliği ülkelerine bakıldığında çalışan kadınların oranı 1970'lerde yüzde 43 iken, 1995'te yüzde 52'ye çıkmış. Türkiye'de, 1998 yılı verilerine göre, 30 - 39 yaş grubundaki kadınların yüzde 39'u çalışan sınıf olarak belirleniyor. Aynı yaş grubunda çalışan erkeklerin oranı yüzde 38." dedi.

Osmanlı'da kadının hakları yoktu, kadın dışarı çıkmıyordu gibi birtakım yanlış ifadelerin kullanıldığını, bunun da Osmanlı'nın sosyal yapısının iyi bilinmemesinden kaynaklandığını belirten Edibe Sözen, "Batılı toplumlardaki gibi güç ilişkileri belki yükselerek dikey ilişkiler değil, ama Osmanlı'daki güç ilişkileri yatay ilişkiler. İnsanlar otoriteye doğru yükselmiyorlar, otoritenin içine giriyorlar. Yani, Batı'daki tanımlardan çok farklı. İşte o zaman kadınlar dışarı çıkmıyordu gibi bir hükmün, Batılı anlamda açıkça yanlış olduğunu söylüyorum; çünkü, politikada önemli olan, Batı'da olduğu gibi kamusal

Doç. Dr. Rıza Savaş

alan politikası değil. O sebepten de, iç ve dışarılık önemli Osmanlı'da, Enderun ve Birun önemli." dedi.

Modernleşme ve modernleştirme kavramları üzerinde de duran ve bunları örnekleriyle açıklayan Prof. Dr. Edibe Sözen tebliğini şöyle tamamladı: "Sonuç olarak, ben birinci kısımda, bizde modernleşmenin yaygın kullanımıyla, modernleşmenin hor görme psikolojisiyle devam ettiğini ve bu şekilde ortaya çıktığını, fakat yaşadığımız zamanda da modernleşmenin bir çatışma boyutuna dönüştüğünü ve bu çatışma boyutundan çıkarılmadığı sürece de... Ki, ben burada çok global, makro planlar yapılmasının da çok verimli olacağını düşünmüyorum. Bireyselleştirici unsurların belki ön plana geçirilmesinin yararlı olduğunu düşünüyorum."

► Doç. Dr. Rıza Savaş

"Türk kadınının modernleşmesi ve İslâm" başlığıyla tebliğini sunan Doç. Dr. Rıza Savaş, öncelikle modernleşmenin tarifini yaptı. Modernleşmeyi 'gelişen bilim, teknoloji ve bilimsel zihniyete göre değişiklikler yapmak' diye tanımlayan Savaş, Türkiye'de modernleşmenin yaklaşık 200 yıllık bir mazisini olduğunu söyledi.

Bu 200 yıllık süreç içerisinde, en çok tartışılan konulardan bir tanesinin de kadın konusu olduğunu vurgulayan Rıza Savaş, İslam ülkelerinde ve Türkiye'de, Müslüman kadının modernleşmesinde İslâmın engel olduğu veya olmadığı yönünde büyük tartışmaların meydana geldiğini ve bu konuda yazılmış pek çok kitabın bulunduğunu söyledi.

Bu konuda üç önemli görüşün olduğunu söyleyen Savaş, bunları; İslamcıların görüşü, Türkçülerin

görüşü ve Batıcıların görüşü olarak sıraladı. Bu görüşleri de kesin hatlarla ayırmanın mümkün olmadığını ifade eden Rıza Savaş, "Mesela, İslamcıları ele alalım; Akif'in görüşlerini ele aldığımız zaman, Akif'in görüşlerinde de tekdüzellik yok, sonraki dönemlerde görüşleri değişiyor." dedi.

Günümüz ilahiyatçıları tarafından da Türk kadınının modernleşmesi konusunun tartışıldığını belirten Savaş, "İlahiyatçılar meseleye şöyle yaklaşıyorlar zannediyorum: Bir defa İslâm'ın kendisi, bahsettiğim manada modernliğe karşı değil. Çünkü, İslâm zaten Arap toplumunda güncelleşmeyi sağlamak için gelmiş bir din. Yani, asriliği getirmiş, muasırlaşmayı getirmiş İslâm. Tabii, böyle yaklaşıyor ilahiyatçılarımız ve bunu yakalamak için de ilk döneme gitmek gerekir deniliyor. Gerçekten, son yirmi senedir de böyle yapılıyor; ilk dönem kaynaklarına gidilerek bakılıyor. Hakikaten ortaya çok şaşkıncı sonuçlar çıkıyor." dedi.

Modernleşme denildiği zaman, Hazret-i Peygamber dönemiyle dört halife döneminin aynı kefeyle konamayacağını söyleyen Savaş, Hazret-i Peygamberimizden yaklaşık on sene sonra, Hazret-i Ömer'in Kur'an ayetlerini güncelleştirdiğini ifade etti.

Gelişen bilim, teknoloji ve bilimsel anlayışın ön plana çıkarılarak ayetlerin yorumlanabileceğini iddia eden Savaş, "Türkiye'deki bazı yazarlarımızda şu saplantı var: Kur'an, nasdır, değişmez. Yok, değişir. Bakın, Hazret-i Ömer'den örnek verdim. Ayet duruyor orada, ayet değişmiyor; ama, ayeti siz uygularken şartları dikkate alıyorsunuz. Mesele bu." dedi.

Kadın konusunda da meselenin böyle algılanması gerektiğini ifade eden Savaş, "Ben, doktora tezi

olarak Hazret-i Muhammed devrinde kadını çalıştığım için, çok rahat bir şekilde söyleyebilirim; benim kanaatime göre, İslâm, Türk kadınının veya Müslüman kadınının modernleşmesi önünde bir engel değildir." dedi.

Türkiye'de en çok tartışılan konulardan bir tanesini olan taaddüt-i zevcat meselesi üzerinde de duran Rıza Savaş, bu konuya Kur'an'ın yaklaşımının tek eşlilik şeklinde olduğunu söyledi.

Modernleşme sürecinde Türk kadınının önemli problemlerinden birisinin de İslâmiyetin kadının şahsiyetini tanımadığı yönündeki yanlış kanaatten kaynaklanan bir yaklaşım olduğunu ifade eden Doç.Dr. Rıza Savaş "Kadının modernleşmesi önünde dinin böyle bir engeli yok ve kadının şahsiyetini ta baştan itibaren kabul etmiştir Kur'an ve İslâm. Bir defa Kur'an-ı Kerim ikisini aynı özden kabul ediyor ve Adem ile Havva'yı yan yana getiriyor." dedi.

İlk İslâm toplumunda da kadının erkekle yan yana olduğunu belirten Savaş, "Özellikle Hazret-i Peygamber döneminde bu böyledir. Her alanda böyledir. Ama, Hazret-i Aişe Peygamberimizden sonra elli sene kadar yaşadı, o bütün kadınları temsilen erkeklerle didişti ve sahabilerin yanlışlarını buldu. Hazret-i Aişe, Hazret-i Peygamber'den sonra İslâm'ı en iyi bilen kimsedir, ihtilafsız en iyi bilen kimsedir. Bu hangi sayede oldu, İslâm sayesinde oldu. Demek ki, İslâm, özünde kadının kimliğini ve kişiliğini, şahsiyetini tanıyor. O şahsiyetin ortaya çıkması için de eğitim şart. Hazret-i Aişe eğitimiyle erkeklerin karşısında durdu. Hiçbir erkek de çıkıp ona demedi ki, sen Peygamberi yanlış biz doğru anlıyoruz; diyemediler. Çünkü, o söylediğini de ispat ediyordu, ayetlerden deliller getiriyordu." dedi.

Kadının kimliğini ve kişiliğini kazanmasında, eğitimin yanında kadının ekonomik özgürlüğünün de çok önemli olduğunu vurgulayan Savaş, "İslâmiyet, bunu da tanımıştır ve kabul etmiştir. Kadının ekonomik yönden kendi ayakları üzerinde durması için birtakım tedbirler ve çareler getirmiştir." dedi.

İslamda giyim meselesi üzerinde de duran Rıza Savaş, "Giyim meselesine gelince, İslâm'da giyim, bir defa bilgiyle alakalı, coğrafyayla alakalı, kültürle alakalı, ekonomik durumla alakalı. Tesettür demek, giyim demektir. Erkeğin de giyimi var, kadının da, her millette giyim var." dedi.

Tebliğinin sonunda başörtüsü konusuna da değinen Doç.Dr. Rıza Savaş, "Gelelim bu himar, baş örtüsü meselesine. Kur'an-ı Kerim diyor ki, baş örtüleriniz yakalarınızın üzerine gelecek... Demek ki, bir baş örtüsü var, himar var. Bazı ilahiyatçı kardeşlerimiz de diyor ki, baş örtüsü yok, niye yok; çünkü, baştaki örtüyü yakanın üzerine getiriyor... Şimdi, 1400 seneden beri bu Arap dilini çok iyi anlayan insanlar böyle bir şey anlamadılar, şimdi bizim ilahiyatçı kardeşimiz kalkıyor... ilk döneme gitmiyor, ilk dönem kaynaklarına gitse görecektir, hemen lügate bakıyor, elinin altındaki lügate bakıyor, diyor ki, himar örtü demek, o zaman başörtü değil. Böyle tutarsız yorum olmaz, bu tutarsız bir yorum demektir. Ha, başını örtmeyen insan Müslüman değildir sonucu çıkmıyor buradan. Ama, Kur'an-ı Kerim'de bu var. Kur'an-ı Kerim'deki himarın baş örtüsü olduğunu Hazret-i Aişe anlatıyor, Ömer İbni Abdülaziz anlatıyor kendi dönemindeki uygulamadan. Gayet açık ve net. Bunun, farklı şekillerde yorumları yapılabilir; ama, Kur'an'dan çıkan budur." dedi.

Öğretmenler Gününüz Kutlu Olsun

24 Kasım öğretmenler gününde, bir mesale gibi ufukumuzu aydınlatan, geleceğimizi şekillendiren, toplumumuzun mihenk taşları olan vefakar öğretmenlerimizi

zin öğretmenler gününü kutluyor ve bu vesileyle gönlümüzdeki duygulara tercüman olan Abdullah Köseoğlu'nun yazısını yayımlıyoruz.

Öğretmenler Günü

Bir kelime ile ifade edilir bütün meslekler
Doktor, mühendis, bahçıvan, çiftçi...

Ama öyle bir meslek var ki, yetmez ona bir kelime.
O,

Manevi buhranlar içinde kıvranan toplumun yaralarını saran bir doktor,

21. asırda filizlenecek tohumları eken bir çiftçi;

Rengarenk güzellikleri çocukların kalbinde yeşerterek gül bahçesine çeviren bir bahçıvan;

Kıtaları birbirine bağlayan köprü misali, nesiller, asırlar ve kültürler arasında köprü kurarak,

Geçmişle geleceğin kesiştiği noktada projeye imzasını atan bir mühendis;

Değişik renk ve motifleri biraraya getirerek milli kimliğimizi dokuyan bir usta;

Ama gel gör ki;

Mum misali etrafını aydınlatırken kendisi eriyen,

Başbaşa bırakıldığı ekonomik sıkıntılar içerisinde kaderine terkedilen,

24 Kasımlarda bir gün bile olsun hatırlanmanın bu-ruk sevincini,

Hiç hatırlanmamanın üzüntüsüne tercih ederek,

Hayatını çocukları gibi gördüğü öğrencilerine adan,

O BİR ÖĞRETMEN

Senenin 365 günü hatırlanması, elleri öpülmesi gereken öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü canı gönülden kutluyor ve bu vesileyle öğrencileri nurlu ufuklara hazırlayan eğitim camiasının tüm taşsız neferleri huzurunda saygıyla eğiliyorum.

Bir Öğretmenin Ardından

Bir yıldız kaydı, bir ışık söndü bugün.

Bir rüzgar esti, bir yaprak düştü bugün.

Bir pınar kurudu, bir gül soldu bugün.

Bir zil çaldı, bir ders bitti bugün.

Bir gök gürlledi, bir şimşek çaktı bugün.

Bir ses geldi, bir köprü yıkıldı bugün.

Bir kalp durdu, bir ömür bitti bugün.

Bir öğretmen, AHMET KURTOĞLU öldü bugün.

Arkasında gözü yaşlı bir eş, ömür boyu baba şefkatine hasret kalacak boynu bükük üç yetim, binlerce öğrenci ve sevenlerini bırakarak.

Bir yolcu uğurlandı bugün. Biricik oğlu Akif'i kadar sevdiği öğrencileri ve kardeşi Hayri kadar değer verdiği meslektaşları ve sevenlerinin omuzlarında.

Bir gemi demir aldı bugün limandan, uhrevi mekamlara yelken açan. Yahya Kemal Beyatlı'nın "Sessiz Gemi" isimli şiirinde olduğu gibi. Bu yolculukta ne bir mendil sallandı ardından ne de bir kol.

Bir ağaç kurudu bugün. Bir meyve düştü dalından sessizce. Bir dalga vurdu, bir vurgun yedim bu gün. Bir çınar devrildi.

Bir ateş yandı bugün. Ta Ankara'da beni, Bitlis'te Behül'ü, bilmem nerede, bilmem kimleri yakan.

Bir fani göçtü bugün. "Her nefis ölümü tadıcıdır" ayet-i kerimesiyle yüreğimi dağlasam, duygularıma gem vursam da. Ağlamak, ağlamak, ağlamak istiyorum, doyasıya. Hem de gözyaşlarımla kabrindeki gülleri sularcasına.

Kabrine atamadığım her bir avuç toprak tanelerince dualar ve üzerine serpediğim su zerrelereince fatihalar gönderiyorum aziz ruhuna.

**CANIM HOCAM YOLUN AÇIK,
KABRİN NUR OLSUN.**

Ma'rifetnâme adlı eseriyle tanınan âlim, sûfî ve şair

2 Muharrem 1115'te (18 Mayıs 1703) Erzurum'un Hasankale ilçesinde doğdu. Babası Derviş Osman Efendi, annesi, Hasankale'nin ileri gelenlerinden Dede Mahmud'un kızı Şerife Hanife Hanım'dır.

1119'da (1707) Erzurum'a yerleşen Osman Efendi burada yörenin ileri gelen ilim ve tasavvuf erbabıyla tanışmış ve 1122'de (1710) hac niyetiyle yola çıkmışken Siirt'e yaklaşık 7 km. uzaklıkta bulunan Tillo'ya uğramış, yörenin tanınmış müşşidlerinden İsmâil Fakîrullah'a intisap ederek buraya yerleşmiş, böylece yıllardır aradığı huzura burada kavuşmuştur.

Babasının isteği üzerine dokuz yaşında iken amcası Ali tarafından Tillo'ya götürülen İbrahim Hakkı babasıyla karşılaştığında şeyhi İsmail Fakîrullah'ı da orada gördüğünü, içinde ona karşı derin bir sevgi ve hayranlık duygusu uyandığını ifade eder. İbrahim Hakkı'nın ilk tasavvuf zevkini babasından aldığı anlaşılmaktadır.

Onyediy yaşında iken babasını kaybeden İbrahim Hakkı, muhtemelen öğrenimini sürdürmek amacıyla aynı yıl Erzurum'a dönerek büyük amcası Molla Muhammed'in evine yerleşti. Burada, özellikle Arapça ve Farsça konusunda kendisinden faydalandığı söylenen Erzurum Müftüsü Şair Hâzık Mehmet Efendi dışında kimlerden ders okuduğu hususunda bilgi

İbrahim Hakkı Erzurumî

bulunmamaktadır. Ma'rifetnâme'deki bir beyitten bu ikinci tahsil döneminin sekiz yıl kadar devam ettiği anlaşılmaktadır.

İbrahim Hakkı öğrenimini tamamladıktan sonra İsmail Fakîrullah'ı ziyaret etmek üzere 1141'de (1728-29) Tillo'ya gitti. Babasının hücrelerine yerleşerek tasavvufî hayata yöneldi. Şeyhine hizmet edip onun feyzinden istifade etmeyi sürdürdü. 1147'de (1734) İsmail Fakîrullah'ın vefatı üzerine Erzurum'a döndü. Daha önce babasının imamlık yaptığı Yukarı Habib Efendi Camii'ne imam oldu. Bu arada ilk evliliğini yaptı. 1150'de (1738) hacca gitti. Dönüşte Ömer Hayyam, Feriddün Attâr, Sa'dî-i Şirâzî, Nizâmî-i Arûzî gibi şairlerin şiirlerini topladı, ayrıca kendisinin de iki manzumesinin yer aldığı Lübbü'l-kütüb adlı geniş hacimli bir eser hazırladı.

1160 (1747) yılında İstanbul'a giden İbrahim Hakkı, Padişahla görüşüp ilgi ve takdirini kazandı, saray kütüphanesinde çalışmasına izin verildi. Özellikle yeni astronomiye ilgisinin bu kütüphanedeki çalışmalarıyla başladığı söylenebilir. İbrahim Hakkı İstanbul'da iken kendisine müderrislik pâyesi verildi ve ders okutması şartıyla Erzurum'daki Abdurrahman Gazi Dede Tekkesi'nin zaviyedârlığı tevcih edildi. Erzurum'a döndükten sonra Habib Efendi Camii'ndeki imamlık görevini sürdüren İbrahim Hakkı, bir müddet sonra aynı zamanda iyi bir mûsikîşinas olan oğlu İsmail Fehim'in tahsilini ta-

mamlaması üzerine bu görevi ona bırakarak ilmî faaliyetlere daha fazla zaman ayırabilmek için günlerinin çoğunu Hasankale'de geçirmeye başladı.

İbrahim Hakkı 1168'de (1755) ikinci defa İstanbul'a gitti. Bu ikinci ziyareti sırasında da kütüphane çalışmaları yapmış olmalıdır. Nitekim Ma'rifetnâmeyi İstanbul dönüşünden kısa bir süre sonra tamamlaması onun bu eserle ilgili olarak İstanbul'da yoğun bir hazırlık çalışması yaptığı kanaatini vermektedir. İbrahim Hakkı, Hasankale'ye dönünce bir yandan Ma'rifetnâme'nin telifiyle meşgul olurken bir yandan da öğrenci yetiştirmeye başladı. Bu arada önemli eserlerinden İrfâniyye'yi tamamladı.

1177'de (1763) üçüncü defa Tillo'ya giden İbrahim Hakkı, İsmail Fakîrullah'ın oğulları Hamza Ganiyyullah ve Mustafa Fânî tarafından babalarının halifesi olarak büyük bir ilgiyle karşılandı; muhtemelen Tillo'ya yerleşmesini sağlamak üzere onu kız kardeşleriyle evlendirdiler. Bu sırada İnsaniyye adlı eserinin telifini tamamlayan İbrahim Hakkı, 1177'de (1764) Mustafa Fânî ile birlikte ikinci defa hacca gitti ve dönüşte yine Tillo'da kaldı, burada öğrenci okutmaya ve eser yazmaya devam etti. Bu arada geniş hacimli eserlerinden Mecmûatü'l-meânî'yi bitirdi. Bir süre sonra da Erzurum'a gitti.

Yaklaşık üç yıl sonra oğlu İsmail Fehim ile birlikte tekrar Tillo'ya giderek buraya yerleşti. 1189'da (1775)

altı ay kadar süren ağır bir hastalığa yakalandı. Hastalığı döneminde yaşanan bir olay üzerine muhtemelen kendisi hakkında bâtinî fikirler taşıdığı yolunda dedikoduların çıkmasına yol açacağından kaygılanan İbrahim Hakkı, Sünnî akideye bağlılığını ispat etmek amacıyla ayet ve hadislerden başka şeylerle meşgul olmayı bıraktığı mesajını veren Urvetü'l-İslâm ve Hey'etü'l-İslâm adlı iki eser yazarak değişik kişilere gönderme gereğini duydu.

Bu arada şeyhinin kızı olan son eşinin genç yaşta ölümü İbrahim Hakkı'yı derinden etkiledi. Onun vefatından sonra yazdığı bir mektupta teessürünü duygulu ifadelerle anlatmaktadır. Kısa bir süre sonra şeyhinin büyük oğlu Hamza Ganiyyullah'ın ölümü üzerine yalnızlığı daha da artan İbrahim Hakkı 19 Cemâziyelâhir 1194 (22 Haziran 1780) tarihinde vefat etti. Ölümünden iki yıl önce yazdığı vasiyetnamesinde şeyhinin kubbesi altına defnedilmemesini, oraya şeyhinin evlatlarının gömülmesi gerektiğini belirtmesine rağmen, bunu bir fedakarlık olarak telakki iden İsmail Fakîrullah'ın oğlu Mustafa Fânî'nin isteği üzerine şeyhinin türbesine defnedildi.

Kişiliği

İbrahim Hakkı'nın iyi bir tahsil gördüğü eserlerinden anlaşılmaktadır. Geniş tasavvuf bilgisi, konuları iyi bir düzen içinde ve anlaşılır bir üslupla ifade etmesi, özellikle eğitimde Arapça'nın hakim olduğu, Türkçe eserlerde ise ağıdalı bir dilin kullanıldığı dönemde eserlerinin büyük bölümünü nisbeten sade bir Türkçe ile yazması İbrahim Hakkı'nın takdire değer yönlerindedir. Ayrıca geleksel astronomi yanında yeni astronomiyle, tıp, anatomi, fizyoloji, aritmetik, geometri, trigonometri, felsefe, psikoloji, ahlâk gibi alanlarda oldukça geniş bir birikime sahip olduğu görülmektedir. İbrahim Hakkı, ilmi ve tasavvufî birikimini maddi menfaat temeni için kullanmamıştır.

Yeni astronominin verilerinden söz ederken hiçbir ilmi gelişmenin Allah'ın evreni yaratıp yönettiği gerçeğine aykırı olamayacağını belirten İbrahim Hakkı, bütün gelişmelerin bu inanç çerçevesinde yorumlanması gerektiğini sık sık vurgular. Ona göre din bakımından önemli olan, âlemin Allah tarafından yaratıldığına kabul edilmiş olmasıdır.

İbrahim Hakkı'nın tasavvufî görüşleri Osmanlı tasavvufunun tipik ve canlı bir örneğidir. Ma'rifetnâme'de mârifet, fenâ, bekâ, muhabbet ve aşk, velâyet, kerâmet, tevekkül, tefviz ve teslim, sabır, şükür, rızâ, seyrü sülûk, sâlik, mürşid, nefis ve nefis mertebeleri gibi tasavvufun hemen bütün konularına yer vermiştir.

İbrahim Hakkı, fizik, âlemin kavranmasında akıl ve duyu tecrübelerinin önemini kabul etmekle birlikte dinî ve tasavvufî konularda aşkı felsefeden üstün tutar; diğer mutasavvıflar gibi İbrahim Hakkı da ilham yoluyla elde edilmiş bilgiyi kitâbî bilgidenden üstün tutar.

Klasik felsefe ve tasavvuf düşüncesindeki, insanı küçük âlem kabul eden anlayışa İbrahim Hakkı da büyük önem verir. Bütün mutasavvıflar gibi onun için de hayatın en yüksek gayesi mârifet, mârifetin en yüce derecesi mârifetullahtır. Mârifetullahın anahtarı da âlemi bilmektir. Allah bütün âlemi insanın buyruğuna vermiş, insanın bedenini de ruhuna itaat ettirmiştir ki insan kendi bedenine, organlarının oluşumuna, güçlerinin tertibine bakarak aşağı ve yukarı âlemde bulunan benzerlerini bulup aynı düzenin orada da sürdüğünü görsün; özellikle kendi ruhunun bedenini yönetmesi gibi Allah'ın da evren üzerinde tasarrufta bulunup onu yönettiğini anlasın, buradan hareketle Allah'ın fiillerine ve sıfatlarına vâkîf olarak sevgisini ve kulluğunu O'na yöneltsin ve böylece irfan ehline katılsın. İbrahim Hakkı bu gayelere ulaşmak için sahih bir itikad ve düzenli ibadete ihtiyaç bulunduğunu önemle belirtmiştir. Ona göre ebedi kurtuluşu kazanmanın tek şartı Kitap ve Sünnet'le amel etmektir. Allah dostlarının hallerine, ve kemallerine ulaşmanın yolu onların yolunu izlemekten geçer. Her türlü ferdi ve içtimaî problemi aşmanın Kur'an'a uymakla mümkün olduğuna işaret eden ve bununla ilgili ayet ve hadisleri sıralayan İbrahim Hakkı aynı şekilde Hz. Peygamber'e uyup onun yolundan gitmenin gerekliliğine dair ayet ve hadisleri de kaydeder.

İbrahim Hakkı irfanın dört aslı kabul ettiği tevekkül, tefviz ve teslim, sabır, rıza konularına büyük önem vermiştir.

İbrahim Hakkı, Allah'ın varlığını ispat için imkân delilini esas almış, bu çerçevede ayetlerden de faydalanarak bazı kozmolojik deliller sıraladıktan sonra âlemin hadis olduğuna selim aklın kesin bir burhanla şehadette bulunduğunu, irfan ehlinin, o yüce yaratıcının icat ve yaratma sıralarını zahir ve batın âleminde güneşli gündün daha aydın ve açık olarak müşahade ettiğini söylemiştir.

Cevher, araz, hal, mahal, madde, sûret, mevzû, cism-i tabîî, nefs-i insaniyye, nefs-i felekiyye gibi felsefi terimleri Meşşâî gelenek çerçevesinde açıklayan İbrahim Hakkı'nın tedbir ve tasarrufu ile cisimlere etkide bulunmayan akıl (kozmozolojik akıl) için "lisân-ı ehl-i şer ile melektir" demesi de Fârâbî'den beri gelen felsefi anlayışın bir devamıdır.

İbrahim Hakkı Ma'rifetnâme'de tabiat bilimlerine çok geniş yer vermiştir. Fitneye sebep olmamak düşüncesiyle yeni astronomiye ve diğer ilimlere dair bilgi verilmeden önce eski astronomiye uygun geleneksel yaratılış senaryosunu tanıtmaya gereği duymuştur.

Gazzali'nin, din bakımından önemli olarak âlemin yapısı ve nasıl işlediği değil yaratıcının fiiliyle vücudunda geldiği görüşü İbrahim Hakkı için yol gösterici bir önem taşıyordu. Nitekim kendisi de, "Pey âlem ne hey'ette olursa olsun ve ne cihetle hareket kılarırsa kılsın cümlesi ol bedî"... hazretlerinin kemâl-i kudret ve azametini dâldir ve bizlere lâzım olan ancak bu nazar-ı ibretle kesbi kemâldir" diyerek dinle bilim arasında doğru bir ilişki kurmanın yolunu göstermiştir.

Onun, dünyayı çevreleyen hava tabakasının çeşitli katlarında cereyan eden klimatolojik değişmelerin güneş ısısının yerden yansımından ileri geldiği ve bu yansımaya en yakın olan bölgelerde havanın daha sıcak olacağı, yükseklere çıkıldıkça sıcaklığın düşeceği gibi tesbitleriyle bu günkü bilim seviyesine yaklaştığı kabul edilmektedir. Yıldırım ve gök gürültüsünün mahiyeti, ışık dalgalarıyla ses dalgalarının yayılışındaki zaman farkı, gök kuşağı, ay hâlesi, sis, kırağı, çise ve bulutların oluşumu, hava hareketleri gibi meteorolojik olayları, İbn Sina'nın eş-Şifâ adlı eserinden de yararlanmakla birlikte çoğunlukla kendi gözlemlerine dayanarak oldukça isabetli bir şekilde kaydetmiştir.

İbrahim Hakkı, insanın anatomisi ve fizyolojisiyle ilgili hemen her ko-

nuda dönemine göre yeni sayılacak ayrıntılı bilgiler vermektedir. Bu bilgileri esas itibarıyla İbn Sina'dan alan İbrahim Hakkı, ayrıntıda kendi gözlemlerine dayalı birçok yenilik ortaya koymuştur. Psikolojide büyük ölçüde İbn Sinacı geleneği tekrar eden İbrahim Hakkı'nın Ma'rifetnâme'de kişinin saç, göz, kulak, el, baş gibi organlarından ve dış görünüşünden hareketle onun ahlâk ve karakter yapısı hakkında sonuç çıkarma yollarını gösteren bilgilerden oluşan kıyafet ilmi konusuna ayırdığı bölüm, İslâm ilimler tarihinde de bu alanda yapılmış çalışmalar içinde özel bir yere sahiptir.

Felsefi gelenekteki meşhur Eflatuncu iradî ölüme atıfta bulunarak iradesiyle nefsini öldüren kişinin gönül yüzünden benlik perdesi kalkıp kendini ve rabbini bilme mertebesine ulaşacağını, gönlünün huzur ve sevinç aydınlığı ile dolacağını, nereden geldiğini ve nereye gideceğini bilip ölmeden önce ebedî hayatı kazanmış olacağını ifade eder. Ayrıca felsefi mahiyetteki ahlâk kitaplarının vazgeçilmez konularından olan ölümün anlamı, mahiyeti, ölüm korkusunun sebepleri gibi konuları ayet, hadis ve tasavvufî görüşlerle daha da zenginleştirerek işlemeye çalışmıştır.

1165 (1752) yılında kaleme aldığı tertibü'l-ulûm başlıklı ilk Türkçe manzum eserinde yeni bir ders programı önerisinde bulunmuştur. Programda geleneksel din ilimlerinin yanında felsefe, matematik, coğrafya, astronomi, anatomi, tıp gibi alanlar da yer alıyordu. 1166'da (1753) hazırladığı rûznâmesi, zamanına göre takvim tekniği hususunda oldukça ilginç yenilikler taşımaktadır.

Eserlerinin bir kısmını manzum olarak kaleme alan İbrahim Hakkı genellikle Hakkı, bazan da Fakîrî mahlasını kullanmış, Türkçe'den başka Arap ve Fars dillerinde de manzumeler yazmış, kaside, gazel, musannef, rubâî ve kıtalarında ilmî, dinî, tasavvufî fikirlerini ustalıklı dile getirmiştir. Mesnevi tarzında kaleme aldığı manzumelerde

daha ziyade didaktik bir amaç güden İbrahim Hakkı'nın divanındaki şiirler tasavvuf neşvesiyle yazılmıştır. Ma'rifetnâme başta olmak üzere hemen bütün mensur eserlerinde yer alan manzumeler konunun okuyucu tarafından daha fazla ilgi görmesine yardımcı bir nitelik taşır.

Eserleri : İbrahim Hakkı'nın çoğu Türkçe olan eserlerinin sayısı hakkında değişik rakamlar verilmiştir. Kendisi çalışmalarından söz ederken çoğunu büyük kitaplarının içine aldığı küçük risalelerini müstakil eser olarak saymamıştır. İlahînâme'nin sonuna eklediği bir notta onu "ana eser", beşi de "evlât eser" olmak üzere onbeş kitabını dili ve telif tarihleriyle birlikte kaydetmiştir.

1. Divan; 1168 (1755) yılında oğlu İsmail Fehîm için tertip edilmiştir.

2. Ma'rifetnâme; 1170'te (1757) tamamlanan eser İbrahim Hakkı'nın ismini ölümsüzleştiren en önemli çalışmasıdır. Dini ve din dışı ilimlere dair ansiklopedik bir eser olan Ma'rifetnâme müellifin ilmî ve fikrî kişiliğini, yetmişliğini, din ve ilim anlayışını yansıtmaya yanında dönemin skolastik zihniyetinden kurtulma çabasını yansıtan nadir örneklerden biri olması bakımından da özel bir değer taşımaktadır.

3. Mecmûatü'l-irfâniyye.

4. İnsâniyye.

5. Mecmûatü'l-meânî.

6. Meşâriku'l-yûh.

7. Sefinetü'r-rûh min vâridâtü'l-fütûh.

8. Kenzü'l-fütûh.

9. Definetü'r-rûh.

10. Rûhu's-şûrûh.

11. Urvetü'l-İslâm.

12. Hey'etü'l-İslâm.

13. Tuhfetü'l-kirâm.

14. Nuhbetü'l-kelâm.

15. Ülfetü'l-enâm.

Belarus Müftüsü

Türkiye Diyanet Vakfını Ziyaret Etti

Belarus Müslümanları Müftüsü İsmail Aleksandroviç geçtiğimiz günlerde Türkiye Diyanet Vakfı'nın davetlisi olarak ülkemize geldi. Aleksandroviç özellikle Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı'nın yapısı ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

Komünizm baskısının sona ermesiyle Rusya'da yaşayan müslümanların dini hürriyetlerine kavuştuğunu, bu insanların islamla tekrar kucaklaştığını belirten İsmail Aleksandroviç, Rusya'daki müslümanların İslam dinini hurafelerden uzak bir şekilde öğrenmesi için büyük çaba sarfettiklerini, bu iş için Türkiye'den de destek beklediklerini söyledi.

Özellikle ibadet yerlerinin yok denecek kadar az olduğunu, mevcutlarının da büyük bir bakım ve tamir gerektirdiğini belirten Aleksandroviç, Türkiye Diyanet Vakfı'ndan bu camilere yardımda bulunmasını talep etti.

Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdür Vekili Recep Yıldırım da Türkiye Diyanet Vakfı'nın özellikle Orta Asya Türk cumhuriyetlerine ciddi yardımlarda bulunduğunu belirterek, Vakfın daima Türk cumhuriyetleri-

nin yanında olduğunu, eğitimden, sağlığa, sosyal alandan kültürel alana kadar her konuda yardım faaliyetleri gerçekleştirdiğini söyledi.

Orta Asya'da yaşayan müslümanların yıllardır çektikleri sıkıntıları ve ızdırapları uzun süredir takip ettiklerini ve büyük bir üzüntü duyduklarını belirten Recep Yıldırım "Artık eski günler geride kaldı. Şimdi bir-birimizle yeniden kucaklaştık. Sizlerin yaralarını sarmak bizim için bir vefa borcu. Orada yaşayan dindaşlarımız ve soydaşlarımızın dinlerini öğrenmeleri, ibadetlerini yapabilmeleri için biz Türkiye Diyanet Vakfı olarak, imkanlar ölçü-

sünde elimizden gelen her türlü yardımı yapmaya hazırız. Bu konuda müsterih olun." dedi.

Belarus Müslümanları Müftüsü İsmail Aleksandroviç de Türkiye'de bulunmaktan büyük bir mutluluk duyduğunu ifade ederek, "Türkiye'yi tanımaya çalıştım, gezdiğim her yerde insanların İslamiyeti özüne uygun bir şekilde yaşadığına şahid oldum. Camileriniz beni büyüledi. İnşallah benzeri camileri Belarus'ta da inşa ederiz. Ben yapacağınız yardımlardan dolayı Belarus Müslümanları adına şükranlarımı sunuyorum." dedi.

A.İhsan Sarımert

Genel Müdür Yardımcısı

1956 yılında Karasu'da doğdu. İlköğretimini 1967 yılında aynı yerde, imam-hatip lisesini 1974 yılında Sakarya'da bitirdi.

1974-1975 yıllarında imam-hatiplik görevinde bulundu. Suudi Arabistan Medine İslâm Üniversitesi'nden 1981 yılında mezun oldu. 1982-1983 yılları arasında askerlik görevini yedek subay olarak yaptı. 1984 yılında Vakfımızda uzman olarak göreve başladı. Sırasıyla bir yıl müdür yardımcısı olarak Levazım Müdür vekilliği, Hac ve Umre İşleri Müdürlüğü, Personel ve İdari İşler Müdürlüğü ve Hayır İşleri Müdürlüğü görevlerinde bulundu.

08 Kasım 2000 tarihinde Genel Müdür Yardımcısı olarak göreve atanan İhsan Sarımert evli ve üç çocuk babası olup, Arapça bilmektedir.

Mahmut Süleymanoğlu

Personel ve İdari İşler Müdürü

1964 yılında, Erzurum ili, İspir ilçesi, Düzköy Köyünde dünyaya geldi.

1978 yılında Ankara-Elmadağ Barut Fabrikası İlkokulu'nu, 1981 yılında Ankara-Keçiören Aktepe Lisesi orta bölümünü, 1984 yılında İskitler Endüstri Meslek Lisesi'ni (Elektrik Bölümü) nü bitirdi.

1988 yılında Konya NBC dalında askerliğini yaptı. Eskişehir Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi'ni 1996 yılında bitirdi.

1989 yılında Vakfımız Emlak Müdürlüğü'nde memur olarak göreve başladı. 1993 yılında Uzmanlığa,

1994 yılında müdür yardımcılığına, 1997 yılında da Emlak Müdürlüğü'ne terfi etti.

15.12.2000 tarihinde Personel ve İdari İşler Müdürlüğü'ne atanan Mahmut Süleymanoğlu evli ve 4 çocuk babasıdır.

Mehmet Eğinç

Emlak Müdürü

1969 yılında Hatay'ın Altınözü ilçesinde doğdu. İlköğretimini Altınözü Atatürk İlkokulunda, orta öğretimini 1978-1986 yılları arasında Altınözü İmam-Hatip Lisesi'nde tamamladı. 1990 yılında İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi'ni bitirdi.

1995-1996 yılları arasında Gümrukler Genel Müdürlüğü'nde çalıştı. 1996 yılında Türkiye Diyanet Vakfı'nda müfettiş yardımcısı olarak göreve başladı. 13.01.1998 yılın-

da Emlak Müdür Yardımcılığına, 15.12.2000 tarihinde de Emlak Müdürlüğü'ne atandı. Evli ve bir çocuk babası olan Mehmet Eğinç Arapça bilmektedir.

Van

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından merkez ve taşra illerinde organize edilen "Din ve Vicdan Hürriyeti" konulu konferans Van'da da gerçekleştirildi. Elazığ Müftüsü Doç.Dr. Fikret Karaman'ın katıldığı konferans Ulu Camii toplantı salonunda yapıldı. Van Müftüsü Osman Şarklı'nın yaptığı açış konuşmasının ardından Bahçesaray Müftüsü Mehmet Uslu'nun okuduğu Kur'an-ı Kerim ve daha sonra topluca okunan İstiklal Marşı'nın ardından konferans başladı.

Allah'ın kolay kıldığı İslam dininin insanlar tarafından zorlaştırılmaması gerektiğini belirten Doç.Dr. Fikret Karaman, İslam dininin özünde kolaylaştırma olduğunu söyledi. Bazı insanların özellikle insanları korkutmak için birbirleriyle yarıştığını belirten Karaman, "Bazen İslam aleminde zorlaştırmayı, korkutmayı ön planda tutmuşuz. Ahiretle ilgili konular tamamen Kur'an ve sünnetin haber verdiği şekliyle sınırlıdır. Cezanın şeklini şemalini şiddetini zayıflığını ölçmeye bugünkü senaryolarla muktedir değiliz. Bunun da vebalini cezasını çekmişiz. Din vahiy kaynaklıdır, fakat akıl da bunun açılmasına yaygınlaşmasına yardımcı olan en büyük bir vasıta"dır" dedi.

Dinin akıl sahibi insanlara hitab ettiğini dile getiren Doç.Dr. Fikret Karaman, dinin insanları serbest bir iradeyle sevk ve idare ettiğini söyledi. İslam dininin kılıç dini olmadığını altını çizen Doç.Dr. Karaman "Hiçbir yerde İslam taarruz dini olmamıştır. Savunma müdafaa tarzında olmuştur." dedi.

1948 yılında Birleşmiş Milletler Evrensel İnsan Hakları Beyanname'si'nin ikinci maddesinde din ve inanç hürriyeti üzerinde ısrarla

durulduğunu hatırlatan Doç.Dr. Fikret Karaman, daha sonraki yıllarda buna bağlı olarak dünyanın çeşitli başkentlerinde yapılan toplantılarda hazırlanan metinlerde din ve vicdan hürriyetine vurgu yapıldığını söyledi. Şuan yürürlükte olan anayasalarda din ve vicdan hürriyetinin gündeme getirildiğini kaydeden Elazığ Müftüsü Doç.Dr. Fikret Karaman, "İslam tarihine baktığımızda bu, Kur'an'ın ruhunda var, Peygamberin tebligatında var. Özellikle Veda Hutbesi'nde din ve vicdan hürriyetinin zirveye çıktığını görüyoruz. Din ve vicdan hürriyetinin muhtevasında dört ana unsur ol-

malıdır. İman etme, bağlı bulunduğu dinin esasına göre amel etme, dinini öğrenme ve öğretme, dinin emirlerini yerine getirme hürriyeti vardır. Din ve vicdan hürriyetinin içinde bunlar olmalıdır." dedi.

İnsanların bağlı bulunduğu dinin esaslarına göre amel etme, o dinin prensiplerine göre ibadet etme hakkına sahip olduğunu vurgulayan Karaman, İslamın ibadet anlayışının geniş olduğunu belirterek ferdin veya toplumun yararına olan her sosyal faaliyetin bir ibadet olduğunu ve İslamın evrensel bir din olduğunu da sözlerine ekledi.

Çaycuma

Çaycuma Müftülük Sitesi düzenlenen bir törenle hizmete açıldı.

Mülkiyeti Türkiye Diyanet Vakfı'na ait Çaycuma Müftülük Sitesi'nin temeli 1997 yılında atılmıştı. Üç sene gibi kısa bir sürede tamamlanan Sitenin açılış törenine Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz, Zonguldak eski dönem milletvekillerinden Ali Uzun, Zonguldak Valisi İsmet Metin, Çaycuma Kaymakamı Süleyman Deniz, DİB Hac Dairesi Başkanı Avni Kurt, DİB Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Yusuf Kalkan, Zonguldak Müftüsü İlhami Kema-

loğlu, siyasi parti temsilcileri, civar ilçe müftüleri ve kalabalık bir topluluk katıldı.

Tören münasebetiyle yapılan konuşmalarda din hizmetlerinin uygun ve müsait mekanlarda yapılmasının şart olduğu vurgulanarak, müftülük hizmetlerinin yıllarca cami avlularında, yada bodrum katlarda müsait olmayan şartlarda yapıldığı dile getirildi.

Bugün vatandaşlarımızın da büyük desteğiyle din hizmetlerinin modern ve nezih ortamlarda sunulmaya başlanıldığının belirtildiği törende halkımıza daha iyi hizmetlerin sunulacağı ifade edildi.

350 m2 arsa üzerine 5 kat olarak inşa edilen Çaycuma Müftülük Sitesi'nin müstemilatında Mes-cid, din görevlileri lokali, müftülük hizmet birimleri, lojman ve misafirhane bulunmaktadır.

Derkenar

Mehmet Erdoğan

Yahya Kemal'e Rahmet

66. sayıda (Şubat-Mart 2000) Derkenarda yer alan Yahya Kemal'i Anlamak başlıklı yazımız üzerine Köln/Almanya'dan Ahmet Terli, Yahya Kemal'i Anıyorum isimli bir şiir gönderdi bize. Büyük şairimiz Yahya Kemal'i ölümünün 42. yıldönümünde (1 Kasım 2000) rahmetle anarken Ahmet Terli'nin şiirini sayfamızda zevkle yayımlıyoruz.

YAHYA KEMAL'İ ANIYORUM

(1884-1958)

Tıpkı o şiirinde yazdığın gibi:
"Demir alma günü geldiğinde limandan
alıp götürmüştü seni o sessiz gemi
çok sevdiğin o güzel İstanbul'undan."

Sen, İstanbul'un Yahya Kemal'i
Sen, en büyük İstanbul şairi!

Hatırlarım bugün gibi 1958'i
Lise üçteydik, bir edebiyat dersi
Vedia Altıok, edebiyat öğretmeni
sınıfa girdi, üzgün ve gözleri nemli:
"Bugün yola çıktı o sessiz gemi,
o gemide giden benim öğretmenimdi."

Sen, İstanbul'un en büyük seveni
İstanbul, senin şiirlerinde güzeldi!

Ve de yola çıkmadan biraz önce
dilinden döküldü birkaç hece:

"Ölmek kaderde var, yaşayıp köhnemek hazin.
Buna bir çare yok mudur Ya Rabbelâlemin?"

ve düşünür insan bunu gizlice
ama ne yazık ki yok, yok buna çare!

Sen, en çok İstanbul şairi
Sen, en çok İstanbul şiirli

Sen tek yolcu, o tabutla almıştın yol,
o gidişte kalkmamıştı ne mendil, ne de bir kol
binlerce kişi dualar etmişti sana bol bol
ağlamıştı arkandan tüm sevenlerin ve bütün İstanbul.

Biçare İstanbul! Ayrılmıştı en büyük seveninden!
Biçare İstanbul! Bilmez ki artık dönmeyeceksin sen!
Her giden gibi sen de memnunsun ki yerinden
Nice yıllar geçti de, hâlâ dönmedin seferinden.

Sen, en büyük İstanbul şairi
İstanbul'un Yahya Kemal'i
İstanbul, senin şiirlerinde güzeldi!

Ahmet Terli

Türk-İslâm Süsleme Sanatları

Yazarı: Ömer Faruk ATABEK

112 Sayfa, Dil: Türkçe & İngilizce

ilim ve kültür hayatına bir çok önemli eseri kazandıran ve kazandırmaya devam eden Türkiye Diyanet Vakfı, "Türk - İslam Süsleme Sanatları" isimli yeni bir eser neşretmiştir.

20 Aralık 1999 tarihinde aramızdan ayrılan Ömer Faruk Atabek'in hazırlamış olduğu bu eserde, geleneksel Türk - İslam Süsleme sanatlarından Hüsn-i Hat, Tezhip ve Minyatür sanatının seçme örnekleri Türkçe ve İngilizce olarak tanıtılmaktadır.

1933 yılında Afyon'da doğan Ömer Faruk Atabek, ilk ve orta öğrenimini doğduğu ilde tamamladı. Yüksek tahsilini İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi, Yüksek Resim Bölümünde yapan Atabek'in galeri hocası Ressam Halil Dikmen'dir. 1957 yılında Ressam Zeki Kocameki atölyesinden mezun oldu. Akademi yıllarında "Şark Süsleme" atölyelerine devam eden Atabek, hüsn-i hat derslerini Hattat Mustafa Halim Özyazıcı'dan, tezhip ve minyatürü Muhsin Demironat'tan ve Rikkat Kunt'tan öğrendi. Ayrıca Topkapı Sarayı'ndaki Ord.Prof. A. Süheyl Ünver'in atölyesine devam ederek orada öğretilen bilgilerden de yararlandı. Hat, ebru, cilt ustası Üstat Necmettin Okyay, Hüseyin Tahirzade, İmamzade Küçük Hamdi Efendi, Ressam Şeref Akdik ve Nezihe Bilgütay yararlandığı ve öğrencisi olduğu çok değerli sanatçılardır. Ressam Abdullah Çizgen ile Topkapı Sarayı'nda

yağlı boya tablo restore etmiş, İstanbul Askeri Müzesi'nin kuruluşunda meşhur tarihçi İbrahim Hakkı Konyalı ile birlikte çalışmıştır.

Ömer Faruk Atabek hayatı boyunca geleneksel Türk süsleme sanatlarının estetik unsurlarını atölye ortamında bir sanatkar gözüyle açıklamayı hedeflemiş ve bu amaçla bir çok sergi açmıştır. Katıldığı bir çok yarışmada birincilik ödülü alan Atabek, Kültür Bakanlığı'nın açmış olduğu "Geleneksel Türk Süsleme Sanatları" kurslarında usta sanatçılar yetiştirmek amacıyla kurs hocalığı yapmış ve aynı zamanda gençlerimize geleneksel Türk süsleme sanatımızı tanıtabilmek ve onların bu sanata uygulayabilmeleri için çaba göstermiştir. Vakfımız Ömer Faruk Atabek gibi usta bir sanatçının eserini yayımlamakla büyük bir gurur ve mutluluk duymaktadır.

Ömer Faruk Atabek'in sağlığında göremediği bu eserin geleneksel Türk süsleme sanatlarının yaşatılmasında sağlayacağı katkının yanısıra, meraklılarının göstereceği ilgi, merhum Atabek'in adının yaşatılmasına vesile olacağı kanaatindeyiz.

ÖMER FARUK ATABEK

Türk-İslâm Süsleme Sanatları

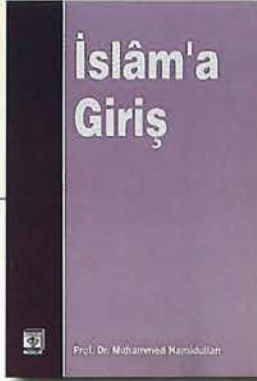

Hüsn-i Hat · Tezhip · Minyatür

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI

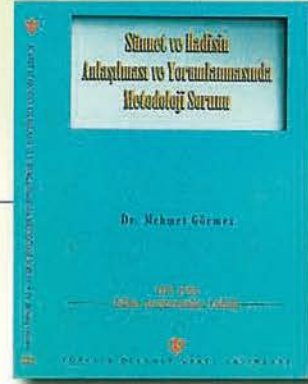
İlâhiyatçının Temel El Kitapları

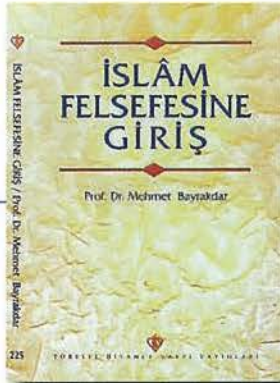
İslâm'a Giriş
Prof. Dr. Muhammed Hamidullah

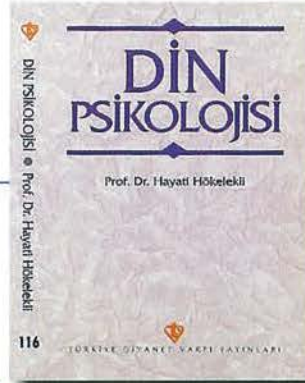
Kur'an'ın Tercümesi ve Tercüme ile Namaz Meselesi • Dr. Halil Altıntaş

Sünnet ve Hadis'in Anlaşılması ve Yorumlanmasında Metodoloji Sorunu • Dr. Mehmet Görmez

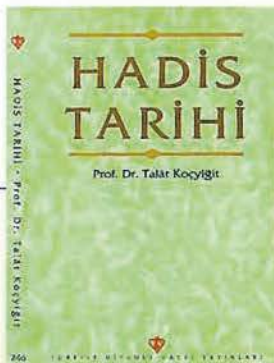
İslâm Felsefesine Giriş
Prof. Dr. Mehmet Bayraktar

Din Psikolojisi • Prof. Dr. Hayati Hökeleki

Sahabenin Sünnet Anlayışı • Dr. Bünyamin Erol

Hadis Tarihi • Prof. Dr. Talât Koçyiğit

Hadis Usûlü • Prof. Dr. Talât Koçyiğit

Tefsir Usûlü • Prof. Dr. İsmail Cerrahoğlu

TÜRKİYE DİYANET VAKFI
YAYIN MATBAACILIK VE TİCARET İŞLETMESİ

Bayındır Sk. No: 55 06640 Kızılay/Ankara Tel: (312) 418 59 49 - 425 27 75 Fax: 417 00 09